

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 897/2014**z 18. augusta 2014,****ktorým sa stanovujú osobitné ustanovenia na vykonávanie programov cezhraničnej spolupráce financovaných podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 232/2014, ktorým sa ustanovuje nástroj európskeho susedstva**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 291,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 232/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovuje nástroj európskeho susedstva ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 12,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 236/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá a postupy pre vykonávanie nástrojov Únie na financovanie vonkajšej činnosti ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 2,

keďže:

- (1) Jednou zo zložiek nariadenia (EÚ) č. 232/2014 je spolupráca medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi Európskej únie na jednej strane a jednou alebo viacerými partnerskými krajinami podľa vymedzenia v prílohe I k nariadeniu a/alebo Ruskou federáciou na strane druhej, ktorá sa realizuje pozdĺž ich spoločnej časti vonkajších hraníc Únie, s cieľom posilniť cezhraničnú spoluprácu.
- (2) V nariadení (EÚ) č. 236/2014 sa stanovujú pravidlá pre vykonávanie pomoci, ktoré sú spoločné pre všetky nástroje vonkajšej činnosti.
- (3) V nariadení (EÚ) č. 232/2014 sa stanovuje, že sa prijímú vykonávacie predpisy, v ktorých sa stanovujú osobitné ustanovenia na vykonávanie programov cezhraničnej spolupráce. Tieto predpisy majú zahŕňať okrem iného ustanovenia týkajúce sa miery a metód spolufinancovania; obsahu, vypracovania, zmien a ukončovania spoločných operačných programov; úlohy a funkcie štruktúr programu vrátane ich postavenia, účinnej identifikácie, spoľahlivosti a zodpovednosti, opisu systémov riadenia a kontroly a podmienok, ktorými sa riadi technická správa podpory zo strany Únie a finančné hospodárenie s ňou; postupov vymáhania vo všetkých zúčastnených krajinách; monitorovania a hodnotenia; činností súvisiacich so zviditeľňovaním a informáciami; zdieľaného a nepriameho hospodárenia.
- (4) Programový dokument podľa článku 9 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 232/2014 stanovuje strategické ciele, ktoré má cezhraničná spolupráca sledovať, a tematické ciele a očakávané orientačné výsledky takejto spolupráce, a obsahuje zoznam spoločných operačných programov, ktoré sa majú zriadiť.
- (5) Cezhraničná spolupráca by sa mala realizovať prostredníctvom viacročných spoločných operačných programov týkajúcich sa spolupráce na jednej hranici alebo na skupine hraníc a obsahujúcich viacročné priority, ktorými sa sleduje konzistentný súbor tematických cieľov a ktoré sa môžu vykonávať s podporou zo strany Únie.
- (6) Je potrebné vypracovať vykonávacie predpisy, v ktorých sa stanovujú podrobné ustanovenia na vykonávanie programov cezhraničnej spolupráce financovaných na základe nariadenia (EÚ) č. 232/2014 a ktoré zároveň zúčastneným krajinám ponechávajú určitú flexibilitu, pokiaľ ide o podrobné mechanizmy týkajúce sa organizácie a vykonávania konkrétnych programov so zreteľom na osobitné vlastnosti každého programu. Podľa tejto zásady a v súlade s týmto nariadením by zúčastnené krajiny mali Komisii spoločne predložiť návrhy spoločných operačných programov na prijatie v súlade s článkom 10 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 232/2014.
- (7) Vzhľadom na to, že všetky zúčastnené krajiny sa majú zapojiť do rozhodovacích štruktúr programu a vykonávaním je obvykle poverený riadiaci orgán so sídlom v členskom štáte, sú potrebné pravidlá upravujúce organizačnú štruktúru, ktorá zahŕňa funkcie riadiaceho orgánu a rozdelenie funkcií medzi jednotlivé subjekty tvoriace súčasť štruktúr programu, ako aj rozdelenie funkcií v rámci každého subjektu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 77, 15.3.2014, s. 27.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 77, 15.3.2014, s. 95.

- (8) Vzhľadom na skúsenosti získané v programovom období 2007 – 2013 Komisia nebude automaticky niesť konečnú zodpovednosť za vymáhanie v partnerských krajinách. Súčasťou vykonávacích predpisov sú preto nové ustanovenia, ktorými sa na zúčastnené krajiny prenesie viac zodpovedností v oblasti riadenia, kontroly a auditu. Na základe týchto predpisov sa potom v rámci programov budú musieť definovať vlastné systémy riadenia a kontroly. Partnerské krajiny budú riadiacim orgánom musieť pri vykonávaní programov pomáhať tým, že zriadia vnútroštátne orgány, kontrolné kontaktné miesta a skupiny audítorov.
- (9) V súlade s článkom 10 ods. 8 nariadenia (EÚ) č. 232/2014 sa v prípade potreby medzi zúčastnenými krajinami a riadiacim orgánom podpíšu dohody s cieľom stanoviť ustanovenia, ktoré nie sú obsiahnuté v dohodách o financovaní podpísaných s partnerskými krajinami alebo Ruskou federáciou.
- (10) Vzhľadom na skúsenosti získané v programovom období 2007 – 2013 už postupy udeľovania grantov a pravidlá vypracované Komisiou pre vonkajšie akcie nebudú povinné. Malo by sa umožniť na programy uplatňovať postupy vypracované zúčastnenými krajinami pod podmienkou, že spĺňajú určité štandardy stanovené v tomto nariadení.
- (11) V súlade s článkom 7 ods. 7 nariadenia (EÚ) č. 232/2014 sa financovanie na základe tohto nariadenia môže združiť s financovaním na základe iných relevantných nariadení Únie. To umožní presunúť finančné prostriedky z nariadenia (EÚ) č. 232/2014 na programy financované podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1299/2013 ⁽¹⁾. Rovnocenné pravidlo existuje aj v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 231/2014 ⁽²⁾, podľa ktorého sa pod nariadenie (EÚ) č. 232/2014 majú previesť finančné prostriedky na pokrytie účasti prijímateľov na základe druhého menovaného nariadenia v rámci programov cezhraničnej spolupráce, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie. Týmto novými pravidlami sa zjednodušia riadiace postupy pre účasť týchto krajín na uvedených programoch.
- (12) Keďže programy sa obvykle vykonávajú prostredníctvom zdieľaného hospodárenia, mali by byť systémy riadenia a kontroly v súlade s predpismi Únie, a to najmä s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 ⁽³⁾ a delegovaným nariadením Komisie (EÚ) č. 1268/2012 ⁽⁴⁾, ako aj s nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ⁽⁵⁾. Komisia by mala zabezpečiť, aby sa finančné prostriedky Únie počas vykonávania programov využívali v súlade s platnými pravidlami.
- (13) Tieto opatrenia sú v súlade so stanoviskom výboru zriadeného nariadením (EÚ) č. 232/2014.
- (14) S cieľom umožniť včasné plánovanie a vykonávanie programov je potrebné, aby toto nariadenie nadobudlo účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

ČASŤ I

PREDMET ÚPRAVY A VYMEDZENIA POJMOV

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovujú podrobné ustanovenia na vykonávanie programov cezhraničnej spolupráce, ako sa uvádza v článku 12 nariadenia (EÚ) č. 232/2014 a článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 236/2014.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1299/2013 zo 17. decembra 2013 o osobitných ustanoveniach na podporu cieľa Európska územná spolupráca z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 259).

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 231/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA II) (Ú. v. EÚ L 77, 15.3.2014, s. 11).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1268/2012 z 29. októbra 2012 o pravidlách uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie. (Ú. v. EÚ L 362, 31.12.2012, s. 1).

⁽⁵⁾ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1).

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „program“ je spoločný operačný program v zmysle článku 10 nariadenia (EÚ) č. 232/2014;
- b) „zúčastnené krajiny“ sú všetky členské štáty, partnerské krajiny cezhraničnej spolupráce a všetky krajiny Európskeho hospodárskeho priestoru, ktoré sa zúčastňujú na programe;
- c) „programový dokument“ je dokument uvedený v článku 9 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 232/2014, ktorý stanovuje strategické ciele, zoznam programov, orientačné viacročné rozpočtové prostriedky pre tieto programy a geografickú oprávnenosť;
- d) „oblasť programu“ pomenúva hlavné regióny, susediace regióny, významné spoločenské, hospodárske a kultúrne strediská a územné jednotky uvedené v článku 8 ods. 3 a 4 nariadenia (EÚ) č. 232/2014.
- e) „hlavné regióny“ sú územné jednotky uvedené v článku 8 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 232/2014 a hraničné oblasti v geografických subjektoch nástroja predvstupovej pomoci a v krajinách Európskeho hospodárskeho priestoru uvedené v programovom dokumente;
- f) „susediace regióny“ sú územné jednotky uvedené v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 232/2014 a tie jednotky, ktoré susedia s hlavnými regiónmi v geografických subjektoch nástroja predvstupovej pomoci a v krajinách Európskeho hospodárskeho priestoru;
- g) „spoločný monitorovací výbor“ je spoločný výbor zodpovedný za monitorovanie vykonávania programu;
- h) „riadiaci orgán“ je orgán alebo subjekt vymenovaný zúčastnenými krajinami, ktorý zodpovedá za riadenie programu;
- i) „vnútroštátny orgán“ je subjekt vymenovaný každou zúčastnenou krajinou, ktorý nesie konečnú zodpovednosť za podporu riadiaceho orgánu pri vykonávaní programu na svojom vlastnom území;
- j) „spoločný technický sekretariát“ je subjekt zriadený zúčastnenými krajinami, aby pomáhal subjektom zapojeným do programu;
- k) „finančné nástroje“ sú opatrenia finančnej podpory Únie poskytované na doplnkovej báze s cieľom dosiahnuť jeden alebo viaceré konkrétne ciele politik Únie. Takéto nástroje môžu mať podobu kapitálových alebo kvázi kapitálových investícií, úverov alebo záruk alebo iných nástrojov na rozdelenie rizika a v prípadoch, ak je to vhodné, sa môžu kombinovať s grantmi;
- l) „partnerské krajiny cezhraničnej spolupráce“ sú krajiny a územia uvedené v prílohe I k nariadeniu (EÚ) č. 232/2014, Ruská federácia a prijímatelia uvedení v prílohe I k nariadeniu (EÚ) č. 231/2014 v prípade spolufinancovania v rámci druhého menovaného nariadenia.
- m) „nezrovnalosti“ sú akékoľvek porušenia dohody o financovaní, zmluvy alebo platného práva vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu zapojeného do vykonávania programu, ktoré majú alebo by mali negatívny dosah na rozpočet Únie zatažením rozpočtu Únie neoprávnenou výdavkovou položkou;
- n) „príspevok Únie“ je časť oprávnených výdavkov programu alebo projektu, ktorá je financovaná Úniou;
- o) „zmluva“ je akákoľvek zmluva o verejnom obstarávaní alebo grante uzavretá v rámci programu;
- p) „veľké projekty v oblasti infraštruktúry“ sú projekty zahŕňajúce súbor prác, činností alebo služieb určených na plnenie nedeliteľnej, presne danej funkcie, ktoré sledujú jasne vymedzené ciele spoločného záujmu na účely realizácie investícií s cezhraničným dosahom a prínosmi a v prípade ktorých tvorí podiel rozpočtu pridelený na obstarávanie infraštruktúry aspoň 2,5 milióna EUR;

- q) „sprostredkovateľský orgán“ je akýkoľvek verejný alebo súkromný subjekt, za ktorého činnosť je zodpovedný riadiaci orgán alebo ktorý v mene takéhoto orgánu plní povinnosti voči prijímateľom realizujúcim projekty;
- r) „dodávateľ“ je fyzická alebo právnická osoba, s ktorou bola uzavretá zmluva o verejnej zákazke;
- s) „prijímateľ“ je fyzická alebo právnická osoba, s ktorou bola podpísaná zmluva o grante;
- t) „účtovný rok“ je obdobie od 1. júla do 30. júna s výnimkou prvého účtovného roku, v súvislosti s ktorým ide o obdobie od dátumu začiatku oprávnenosti výdavkov do 30. júna 2015. Posledným účtovným rokom je obdobie od 1. júla 2023 do 30. septembra 2024. V prípade nepriameho hospodárenia s medzinárodnými organizáciami v zmysle článku 80 je účtovným rokom rozpočtový rok;
- u) „rozpočtový rok“ je obdobie od 1. januára do 31. decembra.

DRUHÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

HLAVA I

VŠEOBECNÝ RÁMEC PRE VYKONÁVANIE

KAPITOLA 1

Programy

Článok 3

Príprava

Každý program sa vypracuje na základe spoločnej dohody všetkých zúčastnených krajín v súlade s nariadením (EÚ) č. 232/2014, programovým dokumentom a s týmto nariadením.

Článok 4

Obsah

Každý program obsahuje najmä tieto informácie:

1. Úvod: krátky opis prípravných krokov programu vrátane informácií o konzultáciách a opatreniach vykonaných s cieľom zapojiť zúčastnené krajiny a ďalšie zainteresované strany do prípravy programu.
2. Opis oblasti programu:
 - a) hlavné regióny: zoznam oprávnených územných jednotiek stanovených v programovom dokumente a, ak je to relevantné, akékoľvek rozšírenie v súlade s článkom 8 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 232/2014 a v súlade s požiadavkami stanovenými v programovom dokumente;
 - b) susediace regióny (ak je to relevantné): zoznam susediacich regiónov, odôvodnenie ich začlenenia v súlade s požiadavkami stanovenými v programovom dokumente a podmienkami ich účasti na programe, o ktorých rozhodli zúčastnené krajiny;
 - c) významné spoločenské, hospodárske a kultúrne strediská uvedené v článku 8 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 232/2014 (ak je to relevantné): zoznam stredísk určených podľa priority, odôvodnenie ich začlenenia v súlade s požiadavkami stanovenými v programovom dokumente a podmienkami ich účasti na programe, o ktorých rozhodli zúčastnené krajiny;
 - d) mapa oblasti programu, v ktorej sa uvádza meno každej územnej jednotky a rozlišuje sa, ak je to relevantné, medzi územnými jednotkami uvedenými v písmenách a), b) a c);
 - e) okrem opisu oblasti programu sa v programe uvedie, ak je to relevantné, aj úmysel využiť článok 10 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 232/2014 za podmienok stanovených v programovom dokumente.

3. Stratégia programu:

- a) opis stratégie programu vrátane výberu tematických cieľov a zodpovedajúcich priorít v súlade s ustanoveniami programového dokumentu;
- b) odôvodnenie vybranej stratégie založené na:
 - analýze sociálno-ekonomickej a environmentálnej situácie v oblasti programu, pokiaľ ide o silné a slabé stránky, a strednodobé potreby vyplývajúce z tejto analýzy,
 - opise poznatkov získaných z predchádzajúcich skúseností v oblasti cezhraničných programov,
 - informáciách o súdržnosti s inými programami financovanými z prostriedkov Únie v dotknutých krajinách a regiónoch – získaných na základe širšej konzultácie so zainteresovanými stranami – a na analýze súdržnosti s národnými a regionálnymi stratégiami a politikami,
 - analýze rizík a zmierňujúcich opatrení,
- c) opis objektívne overiteľných ukazovateľov, ktorými sú najmä:
 - očakávané výsledky pre každú prioritu a zodpovedajúce ukazovatele výsledkov s východiskovou a cieľovou hodnotou,
 - ukazovatele výstupov pre každú prioritu vrátane kvantifikovanej cieľovej hodnoty, ktoré by mali prispieť k dosiahnutiu výsledkov;
- d) opis spôsobov na uplatňovanie hľadiska týchto prierezových otázok (ak je to relevantné): demokracia a ľudské práva, environmentálna udržateľnosť, rodová rovnosť a HIV/AIDS.

4. Štruktúry a vymenovanie príslušných orgánov a riadiacich subjektov:

- a) zloženie spoločného monitorovacieho výboru a jeho úlohy;
- b) riadiaci orgán a postup jeho určenia;
- c) vnútroštátne orgány všetkých zúčastnených krajín, najmä orgán v každej zo zúčastnených krajín uvedených v článkoch 20 a 31 a v prípade potreby iné podporné štruktúry než tie, ktoré sú uvedené v písmenách e) a f);
- d) postup na vytvorenie spoločného technického sekretariátu, pobočiek a úloh, ak je to relevantné;
- e) orgán auditu a členovia skupiny audítorov;
- f) subjekt alebo subjekty vymenované za kontrolné kontaktné miesta vo všetkých zúčastnených krajinách a jeho/ich úlohy podľa článku 32.

5. Vykonávanie programu:

- a) súhrnný opis systémov riadenia a kontroly v súlade s článkom 30;
- b) časový rámec na vykonávanie programu;
- c) opis postupov výberu projektov v súlade s článkom 30;
- d) opis druhu podpory podľa jednotlivých priorít v súlade s článkom 38, vrátane zoznamu projektov, ktoré sa budú vyberať postupom priameho zadávania alebo prostredníctvom príspevkov na finančné nástroje. Musí obsahovať aj orientačný časový harmonogram pre výber projektov, ktoré sa majú financovať v súlade s článkom 41;
- e) opis plánovaného využitia technickej pomoci a uplatniteľné postupy zadávania zákaziek;
- f) opis systémov monitorovania a hodnotenia, ako aj orientačný plán monitorovania a hodnotenia počas celého trvania programu;

- g) komunikačná stratégia na celé programové obdobie a orientačný informačný a komunikačný plán na prvý rok;
- h) informácie o plnení regulačných požiadaviek stanovených v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES⁽¹⁾;
- i) orientačný finančný plán obsahujúci dve tabuľky (bez rozdelenia podľa zúčastnených krajín):
 - tabuľku, v ktorej sa uvádzajú predbežné ročné finančné rozpočtové prostriedky na záväzky a platby plánované na podporu zo strany Únie pre každý tematický cieľ a technickú pomoc. Rozpočtové prostriedky v prvom roku zahŕňajú náklady na prípravné akcie podľa článku 16,
 - tabuľku, v ktorej sa uvádzajú predbežné sumy finančných rozpočtových prostriedkov na podporu zo strany Únie a spolufinancovanie na celé programové obdobie pre každý tematický cieľ a technickú pomoc;
- j) pravidlá týkajúce sa oprávnenosti výdavkov podľa článku 48 a 49;
- k) rozdelenie záväzkov medzi zúčastnené krajiny v súlade s článkom 74;
- l) pravidlá prevodu, používania a monitorovania spolufinancovania;
- m) opis systémov IT na podávanie správ a výmenu elektronických údajov medzi riadiacim orgánom a Komisiou;
- n) jazyk(-y) zvolený(-é) v rámci programu v súlade s článkom 7.

Článok 5

Prijatie

1. Do jedného roka od schválenia programového dokumentu zúčastnené krajiny spoločne predložia Komisii návrh programu, ktorý obsahuje všetky prvky uvedené v článku 4. Pred predložením programu Komisii zúčastnené krajiny písomne potvrdia svoj súhlas s jeho obsahom.
2. Komisia overí, či program obsahuje všetky prvky uvedené v článku 4. Komisia posúdi súlad programu s nariadením (EÚ) č. 232/2014, programovým dokumentom, týmto nariadením a inými príslušnými právnymi predpismi Únie. V tomto posúdení sa zameria najmä na:
 - a) kvalitu analýzy, jej súlad s navrhovanými prioritami a ďalšími programami financovanými z prostriedkov Únie;
 - b) presnosť finančného plánu;
 - c) súlad so smernicou 2001/42/ES.
3. Do troch mesiacov od dátumu predloženia programu Komisia vyjadrí svoje pripomienky a požiada o potrebné revízie. Zúčastnené krajiny poskytnú do dvoch mesiacov od tejto žiadosti Komisie všetky potrebné informácie. Komisia program schváli do šiestich mesiacov od dátumu jeho predloženia za predpokladu, že všetky pripomienky Komisie boli náležite zohľadnené. Komisia môže tieto lehoty predĺžiť v závislosti od charakteru požadovaných revízií.
4. Každý program sa prijme rozhodnutím Komisie na celé obdobie trvania programu v súlade s článkom 10 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 232/2014.

Článok 6

Úpravy a revízia

1. Úpravy programu, ktoré podstatne neovplyvňujú charakter a ciele programu, sa nepovažujú za podstatné. Konkrétne:
 - a) kumulatívne zmeny až do výšky 20 % príspevku Únie pôvodne prideleného na každý tematický cieľ alebo technickú pomoc alebo zmeny v súlade s odsekom 2, ktoré zahŕňajú prevod medzi tematickými cieľmi alebo prevod z technickej pomoci na tematické ciele;
 - b) kumulatívne zmeny až do výšky 20 % príspevku Únie pôvodne prideleného na každý tematický cieľ alebo zmeny v súlade s odsekom 2, ktoré zahŕňajú prevod z tematických cieľov na technickú pomoc.

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (Ú. v. ES L 197, 21.7.2001, s. 30).

Zmeny finančného plánu programu uvedené v písmene a) môže priamo vykonávať riadiaci orgán s predchádzajúcim súhlasom spoločného monitorovacieho výboru. Riadiaci orgán informuje Komisiu o každej z týchto zmien, a to najneskôr v nasledujúcej výročnej správe, a poskytne Komisii všetky potrebné dodatočné informácie.

V prípade zmien finančného plánu programu uvedených v bode b) riadiaci orgán požiada o predchádzajúci súhlas tak spoločný monitorovací výbor, ako aj Komisiu.

2. Na základe odôvodnenej žiadosti spoločného monitorovacieho výboru alebo z podnetu Komisie po porade so spoločným monitorovacím výborom sa programy môžu revidovať v dôsledku ktorejkoľvek z týchto skutočností:

- a) preskúmanie programového dokumentu;
- b) významné sociálno-ekonomické zmeny alebo podstatné zmeny v oblasti programu;
- c) ťažkosti pri vykonávaní;
- d) zmeny vo finančnom pláne nad rámec flexibility uvedenej v odseku 1 alebo akákoľvek zmena, ktorá má značný vplyv na charakter a ciele programu;
- e) audity, monitorovanie a hodnotenia.

3. Žiadosti o revíziu programov musia byť riadne odôvodnené a musia odrážať očakávaný dosah zmien na program.

4. Komisia posúdi poskytnuté informácie v súlade s odsekmi 2 a 3. Ak má Komisia pripomienky, riadiaci orgán jej predloží všetky potrebné dodatočné informácie. Komisia schváli žiadosť o revíziu do piatich mesiacov od dátumu jej predloženia za predpokladu, že všetky pripomienky Komisie boli náležite zohľadnené.

5. Všetky revízie programu v prípadoch uvedených v odseku 2 alebo článku 66 ods. 5 sa prijímajú rozhodnutím Komisie a môžu vyžadovať úpravu finančných dohôd uvedených v článkoch 8 a 9.

Článok 7

Používanie jazykov

1. V rámci každého programu sa ako pracovný jazyk používa jeden alebo viacero úradných jazykov Únie. Zúčastnené krajiny sa môžu okrem toho takisto rozhodnúť, že budú ako pracovný jazyk požívať ďalšie jazyky, ktoré nepatria medzi úradné jazyky Únie. Výber pracovného jazyka alebo jazykov sa opíše v programe v súlade s článkom 4.

2. V záujme zohľadnenia partnerského aspektu programov môžu prijímatelia predkladať riadiacemu orgánu všetky dokumenty týkajúce sa ich projektu vo svojom národnom jazyku pod podmienkou, že táto možnosť je v programe vyslovene uvedená a spoločný monitorovací výbor prostredníctvom riadiaceho orgánu v prípade potreby zabezpečí tlmočenie a preklad.

3. Náklady na tlmočenie a preklad pre všetky jazyky zvolené v rámci programu sa hradia buď z rozpočtu na technickú pomoc na úrovni programu, alebo z rozpočtu každého jednotlivého projektu na úrovni projektov.

KAPITOLA 2

Dohody o financovaní

Článok 8

Dohody o financovaní s partnerskými krajinami cezhraničnej spolupráce

1. Komisia uzavrie dohody o financovaní s každou z partnerských krajín cezhraničnej spolupráce. Dohody o financovaní môžu podpísať aj ostatné zúčastnené krajiny a riadiaci orgán alebo krajina, v ktorej má riadiaci orgán sídlo.

2. Dohody o financovaní sa podpisujú najneskôr do konca roka nasledujúceho po roku, v ktorom Komisia prijala rozhodnutie o prijatí programu. Ak je však do programu zapojených viac ako jedna partnerská krajina cezhraničnej spolupráce, podpisujú všetky strany aspoň jednu dohodu o financovaní pred uvedeným dátumom. Ostatné partnerské krajiny cezhraničnej spolupráce môžu podpísať svoje príslušné dohody o financovaní následne. Vonkajšia zložka programu s partnerskou krajinou cezhraničnej spolupráce nemôže byť spustená, kým nenadobudne platnosť príslušná dohoda o financovaní. Ak je program spolufinancovaný na základe nariadenia (EÚ) č. 231/2014 a ak je zapojená viac ako jedna partnerská krajina cezhraničnej spolupráce, všetky strany podpisujú aspoň jednu dohodu o financovaní s jednou zúčastnenou partnerskou krajinou uvedenou v prílohe I k nariadeniu (EÚ) č. 232/2014 alebo s Ruskou federáciou najneskôr do konca roka nasledujúceho po roku, v ktorom Komisia prijala rozhodnutie o prijatí programu.

Článok 9

Dohody o financovaní s partnerskými krajinami cezhraničnej spolupráce, ktoré poskytujú spolufinancovanie

1. Ak je spolufinancovanie partnerskej krajiny cezhraničnej spolupráce prenesené na riadiaci orgán, dohoda o financovaní uvedená v článku 8 sa podpíše aj s ostatnými zúčastnenými členskými štátmi a partnerskými krajinami cezhraničnej spolupráce, ako aj s riadiacim orgánom alebo krajinou, v ktorej má riadiaci orgán sídlo.

2. Táto dohoda o financovaní musí obsahovať ustanovenia týkajúce sa spolufinancovania partnerskej krajiny cezhraničnej spolupráce, ako sú napríklad:

- a) suma;
- b) plánované použitie a podmienky použitia vrátane podmienok na podávanie žiadostí;
- c) formy platieb;
- d) finančné riadenie,
- e) vedenie záznamov;
- f) povinnosť podávať správy;
- g) overovania a kontroly;
- h) nezrovnalosti a vymáhanie.

KAPITOLA 3

Iné dohody alebo memorandá o porozumení

Článok 10

Obsah

Riadiaci orgán môže so zúčastnenými krajinami uzatvárať memorandá o porozumení alebo iné dohody uvádzajúce ustanovenia programu, a to najmä vnútroštátne spolufinancovanie, špecifické finančné zodpovednosti, audity a vymáhanie.

Obsah uvedených memoránd o porozumení alebo akejkoľvek inej dohody musí byť v súlade s ustanoveniami stanovenými v tomto nariadení a v dohode(-ách) o financovaní.

KAPITOLA 4

Vykonávanie

Článok 11

Spôsoby vykonávania

Programy sa zvyčajne vykonávajú v rámci zdieľaného hospodárenia s členskými štátmi v súlade s článkom 59 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012. Zúčastnené krajiny môžu navrhnúť vykonávanie programov aj v rámci nepriameho hospodárenia realizovaného partnerskou krajinou cezhraničnej spolupráce alebo medzinárodnou organizáciou v súlade s článkom 60 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012.

Programy vykonávané formou nepriameho hospodárenia sa riadia tretou časťou tohto nariadenia.

HLAVA II

SPOLUFINANCOVANIE

Článok 12

Miera spolufinancovania

1. Spolufinancovanie musí predstavovať najmenej 10 % príspevku Únie.
2. Ak je to možné, spolufinancovanie sa rovnomerne rozdelí na celé obdobie trvania programu tak, aby sa do ukončenia programu zabezpečilo dosiahnutie minimálneho cieľa vo výške 10 %.
3. Pomoc poskytnutá na základe daného programu musí byť v súlade s platnými pravidlami Únie o štátnej pomoci v zmysle článku 107 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Článok 13

Zdroje spolufinancovania

1. Spolufinancovanie sa zabezpečuje z iných zdrojov ako zo zdrojov Únie.
2. V rámci každého programu si zúčastnené krajiny môžu samy určiť zdroj, sumu a rozdelenie spolufinancovania.
3. Ak sa partnerská krajina cezhraničnej spolupráce zaviazala preniesť svoje spolufinancovanie na riadiaci orgán, musia sa mechanizmy poskytovania, použitia a monitorovania spolufinancovania stanoviť v dohode o financovaní uvedenej v článku 9 a, ak je to relevantné, v dohodách uvedených v článku 10.
4. Vo všetkých ostatných prípadoch sa mechanizmy, ktoré sa uplatňujú na spolufinancovanie, môžu stanoviť v dohodách uvedených v článku 10.

Článok 14

Materiálne príspevky

1. Akékoľvek bezodplatné poskytnutie nefinančných zdrojov treťou stranou sa považuje za materiálne príspevky na úrovni programu alebo projektu. Náklady na zamestnancov pridelených na projekt alebo program sa nepokladajú za materiálny príspevok, ale ak tieto náklady hradia prijímatelia alebo zúčastnené krajiny, môžu byť považované za súčasť spolufinancovania v minimálnom rozsahu 10 % podľa článku 12.
2. Materiálne príspevky nie sú oprávnenými nákladmi a nemôžu byť považované za súčasť spolufinancovania v minimálnom rozsahu 10 % podľa článku 12.

HLAVA III

OBDOBIE VYKONÁVANIA

Článok 15

Obdobie vykonávania

Obdobie vykonávania každého programu sa začne čo najskôr po dátume prijatia programu zo strany Komisie a skončí sa najneskôr 31. decembra 2024.

Článok 16

Začiatková fáza programu

1. V rámci zdieľaného hospodárenia sa program v zúčastnených členských štátoch začne po prijatí oznámenia uvedeneho v článku 25 ods. 4, ktorým Komisia oznámi, že nemá v úmysle vyžiadať si dokumenty podľa uvedeného článku alebo že nemá žiadne pripomienky. Zúčastnené krajiny môžu už predtým začať prípravné akcie potrebné na zriadenie systémov riadenia a kontroly. Súvisiace náklady sú oprávnené v súlade s článkom 36.

2. V rámci nepriameho hospodárenia uvedeného v článkoch 80 a 82 sa program v zúčastnených členských štátoch začne po tom, ako nadobudne platnosť dohoda, ktorou sa medzinárodná organizácia alebo partnerská krajina cezhraničnej spolupráce poveruje úlohami súvisiacimi s plnením rozpočtu.
3. Okrem toho sa môžu vykonať tieto ďalšie prípravné akcie potrebné na začatie programu:
 - a) zriadenie riadiaceho orgánu a, ak je to relevantné, spoločného technického sekretariátu;
 - b) prvé stretnutie spoločného monitorovacieho výboru zahŕňajúce aj zástupcov partnerských krajín cezhraničnej spolupráce, ktoré ešte nepodpísali dohodu o financovaní alebo ktorých dohoda o financovaní ešte nenadobudla platnosť;
 - c) príprava a začatie výberu projektov alebo postupov zadávania zákaziek, s doložkou o pozastavení naviazanou na nadobudnutie platnosti daných dohôd o financovaní.
4. Až do nadobudnutia platnosti príslušných dohôd o financovaní je možné s príslušnou partnerskou krajinou cezhraničnej spolupráce začať iba prípravné akcie uvedené v odsekoch 1 a 3.

Článok 17

Zastavenie programu

1. Ak žiadna z partnerských krajín cezhraničnej spolupráce nepodpísala príslušnú dohodu o financovaní pred dátumom uvedeným v článku 8 ods. 2, program sa zastaví.

Už viazané ročné splátky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja zostávajú k dispozícii počas svojej bežnej životnosti, môžu sa však použiť len na činnosti, ktoré sa uskutočňujú výhradne v príslušných členských štátoch a ktoré boli zmluvne potvrdené pred rozhodnutím Komisie o zastavení programu. Riadiaci orgán postúpi Komisii do troch mesiacov od ukončenia zmlúv záverečnú správu a Komisia ďalej postupuje v súlade s odsekmi 2 a 3.

2. Ak program nie je možné vykonávať pre problémy vyplývajúce zo vzťahov medzi zúčastnenými krajinami a tiež v iných riadne odôvodnených prípadoch, môže Komisia rozhodnúť o zastavení programu pred uplynutím dátumu obdobia vykonávania, a to na žiadosť spoločného monitorovacieho výboru alebo z vlastnej iniciatívy po porade so spoločným monitorovacím výborom.
3. Ak sa program zastaví, riadiaci orgán do šiestich mesiacov od rozhodnutia Komisie predloží záverečnú správu. Po zúčtovaní predchádzajúcich platieb v rámci predbežného financovania Komisia vyplatí konečný zostatok alebo v prípade potreby vystaví príkaz na vymáhanie. Komisia zároveň zruší viazanosť zostávajúcich záväzkov.

Alternatívnym riešením môže byť rozhodnutie o znížení rozpočtu prideleného na program v súlade s článkom 6 ods. 2 písm. c).

4. V prípadoch uvedených v odsekoch 1 a 2 sa podpora z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, ktorá zodpovedá dosiaľ nezviazaným ročným splátkam alebo viazaným ročným splátkam, ktorých viazanosť bola počas dotknutého rozpočtového roka celkom alebo čiastočne zrušená a ktoré neboli prerozdelené na iný program v rámci rovnakej kategórie programov vonkajšej spolupráce, prideliť na programy vnútornej cezhraničnej spolupráce v súlade s článkom 4 nariadenia (EÚ) č. 1299/2013.

Podpora na základe nariadenia (EÚ) č. 232/2014, ktorá zodpovedá dosiaľ neviazaným ročným splátkam alebo viazaným ročným splátkam, ktorých viazanosť bola počas dotknutého rozpočtového roka celkom alebo čiastočne zrušená, sa použije na financovanie iných programov alebo projektov oprávnených na základe nariadenia (EÚ) č. 232/2014.

Článok 18

Projekty

1. Zmluvy na veľké projekty v oblasti infraštruktúry vybrané prostredníctvom priameho zadávania zákazky sa podpíšu a príspevok na finančné nástroje sa poskytne do 30. júna 2019.
2. Všetky ostatné zmluvy sa podpíšu do 31. decembra 2021.
3. Všetky projektové činnosti financované v rámci programu sa musia ukončiť najneskôr do 31. decembra 2022.

Článok 19

Ukončenie programu

1. V období od 1. januára 2023 do 30. septembra 2024 sa môžu vykonávať iba činnosti spojené s ukončením programu.
2. Program sa považuje za ukončený, keď:
 - a) sa ukončili všetky zmluvy uzavreté v rámci daného programu;
 - b) bol vyplatený alebo vrátený konečný zostatok;
 - c) Komisia zrušila viazanosť zvyšných rozpočtových prostriedkov.
3. Ukončením programu nie je dotknuté právo Komisie vykonať neskoršie finančné opravy vo vzťahu k riadiacemu orgánu alebo prijímateľom, ak sa konečná suma programu alebo projektov musí upraviť v dôsledku kontrol alebo auditov uskutočnených po dátume ukončenia.

HLAVA IV

ŠTRUKTÚRY PROGRAMU

Článok 20

Vymenovanie orgánov a riadiacich subjektov

1. Zúčastnené krajiny si vyberú za riadiaci orgán buď vnútroštátny, regionálny alebo miestny orgán či subjekt verejnej správy, alebo súkromnoprávny subjekt poverený vykonávaním verejnej služby. Ten istý riadiaci orgán môže byť vybraný pre viac ako jeden program.
2. Zúčastnené krajiny vymenujú vnútroštátny, regionálny alebo miestny orgán či subjekt verejnej správy, ktorý je funkčne nezávislý od riadiaceho orgánu, za jediný orgán auditu. Orgán auditu musí mať sídlo v tom istom členskom štáte ako riadiaci orgán. Ten istý orgán auditu môže byť vymenovaný pre viac ako jeden program.
3. Na vykonávanie určitých úloh riadiaceho orgánu v rámci jeho zodpovednosti možno vymenovať jeden alebo viacero sprostredkovateľských orgánov. Príslušné dohovory medzi riadiacim orgánom a sprostredkovateľskými orgánmi sa úradne zaznamenávajú v písomnej forme. Sprostredkovateľský orgán poskytne záruky svojej solventnosti a spôsobilosti v príslušnej oblasti, ako aj svojej kapacity v oblasti administratívneho a finančného riadenia.
4. Zúčastnené krajiny stanovujú v systémoch riadenia a kontroly a v prípade potreby v dohodách o financovaní uvedených v článkoch 8 a 9 a/alebo dohodách uvedených v článku 10 pravidiel upravujúce ich vzťahy s riadiacim orgánom a orgánom auditu, vzťahy medzi týmito orgánmi navzájom a vzťahy medzi týmito orgánmi a Komisiou.
5. Členský štát, v ktorom má riadiaci orgán sídlo, môže z vlastnej iniciatívy určiť koordinačný orgán, ktorý zodpovedá za styk s Komisiou a jej informovanie, za koordináciu činností ďalších príslušných určených subjektov a za presadzovanie harmonizovaného uplatňovania platného práva.
6. Každá zúčastnená krajina vymenuje:
 - a) vnútroštátny orgán na podporu riadiaceho orgánu pri riadení programu v súlade so zásadou riadneho finančného hospodárenia;
 - b) kontrolné kontaktné miesto, ktoré podporí riadiaci orgán pri kontrole povinností v rámci programu;
 - c) zástupcu skupiny audítorov podľa článku 28 ods. 2;
 - d) zástupcu do spoločného monitorovacieho výboru uvedeného v článku 21.

KAPITOLA 1

Spoločný monitorovací výbor

Článok 21

Spoločný monitorovací výbor

Do troch mesiacov odo dňa prijatia programu Komisiou zriadia zúčastnené krajiny spoločný monitorovací výbor.

Článok 22

Zloženie spoločného monitorovacieho výboru

1. Spoločný monitorovací výbor pozostáva z jedného alebo viacerých zástupcov, ktorých vymenúva každá zo zúčastnených krajín. Zástupcovia sa vymenujú na základe funkcie a nie na osobnom základe. Spoločný monitorovací výbor môžu vymenovať ďalšie osoby za pozorovateľov.
2. Vždy, keď je to možné a vhodné, zúčastnené krajiny zabezpečia primeranú účasť všetkých dotknutých aktérov a najmä miestnych zainteresovaných strán vrátane organizácií občianskej spoločnosti a miestnych orgánov, aby zaistili ich účasť na vykonávaní programu.
3. Komisia sa zúčastňuje práce spoločného monitorovacieho výboru ako pozorovateľ. Pozýva sa na každé stretnutie spoločného monitorovacieho výboru v rovnakom čase ako zástupcovia zúčastnených krajín. Komisia sa môže v prípade každého stretnutia spoločného monitorovacieho výboru rozhodnúť, či sa zúčastní alebo nezúčastní celého stretnutia alebo jeho časti.
4. Spoločnému monitorovaciemu výboru predsedá jeden z jeho členov, zástupca riadiaceho orgánu alebo akákoľvek iná osoba v súlade s rokovacím poriadkom.
5. Za tajomníka spoločného monitorovacieho výboru sa vymenuje zástupca riadiaceho orgánu, spoločného technického sekretariátu alebo sprostredkovateľského orgánu uvedeného v článku 20 ods. 3.

Článok 23

Fungovanie

1. Spoločný monitorovací výbor vypracuje a jednomyseľne prijme vlastný rokovací poriadok.
2. Spoločný monitorovací výbor sa snaží prijímať rozhodnutia na základe konsenzu. V prípade niektorých rozhodnutí môže v súlade so svojim rokovacím poriadkom uplatniť hlasovací postup, najmä ak sa tieto rozhodnutia týkajú konečného výberu projektov a výšky grantov pridelených na tieto projekty.
3. Každá zúčastnená krajina má rovnaké hlasovacie právo bez ohľadu na počet zástupcov, ktorých vymenovala.
4. Tajomník, Komisia a ani žiadny iný pozorovateľ nemajú hlasovacie právo.
5. Predseda spoločného monitorovacieho výboru pôsobí ako moderátor a vedie rokovania. V prípade, že je predseda zástupcom zúčastnenej krajiny, má hlasovacie právo.
6. Spoločný monitorovací výbor sa schádza aspoň raz ročne. Zvoláva ho jeho predseda na žiadosť riadiaceho orgánu alebo na základe riadne odôvodnenej žiadosti ktorejkoľvek zúčastnenej krajiny alebo Komisie. Výbor môže v súlade so svojim rokovacím poriadkom prijímať rozhodnutia aj písomným postupom, a to na základe podnetu svojho predsedu, riadiaceho orgánu alebo ktorejkoľvek zúčastnenej krajiny.
7. V závere každého stretnutia spoločného monitorovacieho výboru sa spíše zápisnica, ktorú spoločne podpíše predseda a tajomník. Kópiu tejto zápisnice dostanú zástupcovia zúčastnených krajín, Komisia a všetci ostatní pozorovatelia.

Článok 24

Funkcie spoločného monitorovacieho výboru

1. Spoločný monitorovací výbor sleduje vykonávanie programu a pokrok dosiahnutý pri dosahovaní jeho priorít, a to na základe objektívne overiteľných ukazovateľov a súvisiacich cieľových hodnôt vymedzených v programe. Spoločný monitorovací výbor preskúmava všetky otázky, ktoré ovplyvňujú výkonnosť programu.
2. Riadiacemu orgánu môže vydať odporúčania týkajúce sa vykonávania programu a jeho hodnotenia. Spoločný monitorovací výbor monitoruje opatrenia vykonané v nadväznosti na jeho odporúčania.
3. Spoločný monitorovací výbor predovšetkým:
 - a) schvaľuje pracovný program a finančný plán riadiaceho orgánu vrátane plánovaného použitia technickej pomoci;
 - b) monitoruje vykonávanie pracovného programu a finančného plánu zo strany riadiaceho orgánu;
 - c) schvaľuje kritériá pre výber projektov, ktoré sa majú financovať v rámci programu;
 - d) zodpovedá za postup hodnotenia a výberu uplatniteľný na projekty, ktoré sa majú financovať v rámci programu;
 - e) schvaľuje všetky návrhy na revíziu programu;
 - f) preskúmava všetky správy predložené riadiacim orgánom a v prípade potreby prijíma vhodné opatrenia;
 - g) preskúmava všetky sporné prípady, na ktoré ho upozorní riadiaci orgán;
 - h) preskúmava a schvaľuje výročnú správu uvedenú v článku 77;
 - i) preskúmava a schvaľuje ročný plán monitorovania a hodnotenia uvedený v článku 78;
 - j) preskúmava a schvaľuje ročné informačné a komunikačné plány uvedené v článku 79.
4. Bez ohľadu na odsek 3 písm. d) môže spoločný monitorovací výbor zriadiť komisiu pre výber projektov pôsobiacu v rámci jeho zodpovednosti.

KAPITOLA 2

Riadiaci orgán

Článok 25

Určenie

1. Riadiaci orgán, ktorý bol vybraný krajinami zúčastnenými na programe, sa v členskom štáte, v ktorom má sídlo, podrobí postupu určenia, a to prostredníctvom rozhodnutia na príslušnej úrovni.
2. Postup určenia vychádza zo správy a stanoviska nezávislého audítorského subjektu, ktorý posúdi súlad systémov riadenia a kontroly, vrátane úlohy sprostredkovateľských orgánov, s kritériami určenia stanovenými v prílohe I k tomuto nariadeniu. Audítorský subjekt zohľadní, ak je to relevantné, či sú systémy riadenia a kontroly programu podobné systémom zavedeným v predchádzajúcom programovom období, ako aj všetky dôkazy o účinnom fungovaní týchto systémov.

Nezávislým audítorským subjektom je orgán auditu alebo iný verejnoprávny či súkromnoprávny subjekt s potrebnou kapacitou pre audit, ktorý je funkčne nezávislý od riadiaceho orgánu. Svoju prácu vykonáva v súlade s medzinárodne uznávanými audítorskými štandardmi.

3. Členský štát Komisii predloží oficiálne rozhodnutie uvedené v odseku 1 čo najskôr po prijatí programu Komisiou.
4. Do dvoch mesiacov od doručenia úradného rozhodnutia uvedeného v odseku 1 si Komisia môže vyžiadať správu a stanovisko nezávislého audítorského subjektu a opis systému riadenia a kontroly, najmä pokiaľ ide o časti týkajúce sa výberu projektov. Ak Komisia nemá v úmysle vyžiadať si tieto dokumenty, čo najskôr to oznámi danému členskému štátu. Ak si Komisia tieto dokumenty vyžiada, môže k nim vyjadriť pripomienky do dvoch mesiacov od doručenia dokumentov. Tieto pripomienky sa pri preskúvaní dokumentov vezmú do úvahy. Ak Komisia nemá žiadne počiatočné alebo ďalšie pripomienky, čo najskôr to oznámi danému členskému štátu.
5. Ak existujúce výsledky auditu a kontroly ukazujú, že určený orgán už nespĺňa kritériá uvedené v odseku 2, členský štát na príslušnej úrovni stanoví potrebné nápravné opatrenia a, podľa závažnosti problému, skúšobnú dobu, počas ktorej sa tieto opatrenia majú prijať.

Ak určený orgán nevykoná v rámci skúšobnej doby stanovenej členským štátom požadované nápravné opatrenia, členský štát na príslušnej úrovni ukončí jeho určenie.

Členský štát bezodkladne informuje Komisiu, ak:

- je určenému orgánu stanovená skúšobná doba, a poskytne informácie o nápravných opatreniach a príslušnej skúšobnej dobe, alebo
- je po vykonaní nápravných opatrení skúšobná doba ukončená alebo
- je ukončené určenie orgánu.

Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie článku 61, oznámením skutočnosti, že členský štát stanovil určenému orgánu skúšobnú dobu, sa preruší spracúvanie žiadostí o platbu.

Ak je určenie riadiaceho orgánu ukončené, zúčastnené krajiny vymenujú nový orgán alebo subjekt podľa článku 20 ods. 1, ktorý prevezme funkcie riadiaceho orgánu. Tento subjekt alebo orgán sa podrobí postupu určenia uvedenému v odseku 2 a v súlade s odsekom 4 sa o tom informuje Komisia. Táto zmena si vyžaduje revíziu programu podľa článku 6.

Článok 26

Funkcie riadiaceho orgánu

1. Riadiaci orgán je zodpovedný za riadenie programu v súlade so zásadou riadneho finančného hospodárenia a za zaistenie toho, aby rozhodnutia spoločného monitorovacieho výboru boli v súlade s platným právom a ustanoveniami.
2. Pokiaľ ide o riadenie programu, riadiaci orgán:
 - a) podporuje činnosť spoločného monitorovacieho výboru a poskytuje mu informácie, ktoré potrebuje na vykonávanie svojich úloh, a to najmä údaje o napredovaní programu pri dosahovaní očakávaných výsledkov a cieľov;
 - b) zostavuje výročnú správu a záverečnú správu a po schválení spoločným monitorovacím výborom ich predkladá Komisii;
 - c) so sprostredkovateľskými orgánmi, spoločným technickým sekretariátom, orgánom auditu a prijímateľmi zdieľa informácie, ktoré sú relevantné pre vykonávanie ich úloh alebo realizáciu projektov;
 - d) zriaďuje a udržiava elektronický systém na zaznamenávanie a uchovávanie údajov o každom projekte, ktoré sú potrebné na monitorovanie, hodnotenie, finančné riadenie, kontrolu a audit, a podľa potreby zahŕňajú aj údaje o jednotlivých účastníkoch projektu. Zaznamenáva a uchováva predovšetkým technické a finančné správy v súvislosti s každým projektom. Systém poskytuje všetky údaje potrebné na vypracovanie žiadostí o platbu a ročnej účtovnej závierky, vrátane záznamov o vymáhateľných sumách, vrátených sumách a sumách, ktoré boli znížené po zrušení celého príspevku na projekt či program alebo jeho časti;
 - e) v prípade potreby na úrovni programu vykonáva štúdie o posúdení vplyvu na životné prostredie;
 - f) vykonáva informačné a komunikačné plány v súlade s článkom 79;

- g) vykonáva plány monitorovania a hodnotenia v súlade s článkom 78.
3. Pokiaľ ide o výber a riadenie projektov, riadiaci orgán:
- a) vypracúva a začína postupy výberu;
 - b) riadi postupy výberu projektov;
 - c) hlavnému prijímateľovi poskytne dokument, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory pre každý projekt vrátane finančného plánu a lehôt na realizáciu;
 - d) podpisuje zmluvy s prijímateľmi;
 - e) riadi projekty.
4. Pokiaľ ide o technickú pomoc, riadiaci orgán:
- a) riadi postupy zadávania zákaziek;
 - b) podpisuje zmluvy s dodávateľmi;
 - c) spravuje zmluvy.
5. Pokiaľ ide o finančné riadenie a kontrolu programu, riadiaci orgán:
- a) overuje, či boli služby, dodávky alebo práce poskytnuté a/alebo uskutočnené a či prijímatelia uhradili výdavky, ktoré vykázali, a či je to v súlade s platným právom, pravidlami programu a podmienkami pre podporu projektov;
 - b) zabezpečuje, aby prijímatelia zapojení do realizácie projektu viedli buď samostatný účtovný systém, alebo mali vhodné kódové označenie účtov pre všetky transakcie súvisiace s projektom;
 - c) zavádza účinné a primerané opatrenia proti podvodom, pričom zohľadňuje zistené riziká;
 - d) stanovuje postupy na zabezpečenie toho, aby sa všetky dokumenty týkajúce sa výdavkov a auditov, ktoré sú potrebné na účely primeraného audítorského záznamu (audit trail), uchovávali v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 30;
 - e) vypracúva vyhlásenie hospodáriaceho subjektu a ročný súhrn uvedený v článku 68;
 - f) vypracúva a predkladá Komisii žiadosti o platbu v súlade s článkom 60;
 - g) vypracúva ročnú účtovnú závierku;
 - h) pri vypracúvaní a predkladaní žiadostí o platbu zohľadňuje výsledky všetkých auditov vykonaných orgánom auditu alebo v rámci zodpovednosti orgánu auditu;
 - i) vedie elektronické účtovné záznamy o výdavkoch vykázaných Komisii a o platbách vyplatených prijímateľom;
 - j) vedenie záznamy o vymáhateľných sumách a o sumách znížených po zrušení celého grantu alebo jeho časti.
6. Overovania podľa odseku 5 písm. a) zahŕňajú tieto postupy:
- a) administratívne overovania každej žiadosti o platbu predloženej prijímateľmi;
 - b) overovania projektov na mieste.
- Frekvencia a rozsah overovaní na mieste musia byť úmerné výške grantu poskytnutého na projekt a úrovni rizika, ktoré orgán audit zistil v rámci týchto overovaní a auditov pre systémy riadenia a kontroly ako celku.
7. Overovania projektov na mieste podľa odseku 6 písm. b) možno vykonávať na základe vzorky.
8. Ak je inštitúcia, v ktorej má sídlo riadiaci orgán, súčasne prijímateľom na základe programu, musia mechanizmy overovania uvedené v odseku 5 písm. a) zabezpečiť primerané oddelenie funkcií.

Článok 27

Spoločný technický sekretariát a pobočky

1. Zúčastnené krajiny sa môžu rozhodnúť, že zriadia spoločný technický sekretariát, ktorý sa má opísať v programe v súlade s článkom 4.
2. Spoločný technický sekretariát pomáha riadiacemu orgánu, spoločnému monitorovaciemu výboru a v prípade potreby aj orgánu auditu pri vykonávaní ich príslušných funkcií. Predovšetkým informuje potenciálnych prijímateľov o možnostiach financovania na základe programov a pomáha prijímateľom pri realizácii projektov. Môže byť tiež vymenovaný ako sprostredkovateľský orgán podľa článku 20 ods. 3
3. Na základe rozhodnutia zúčastnených krajín je možné v týchto krajinách zakladať pobočky. Úloha pobočiek sa opíše v programe a môže zahŕňať komunikáciu, informovanie, pomoc riadiacemu orgánu pri hodnotení projektu a následné opatrenia v rámci vykonávania programu. V žiadnom prípade pobočku nemožno poveriť úlohou, ktorá zahŕňa výkon verejnej moci alebo využitie voľného uváženia v súvislosti s projektmi.
4. Prevádzka spoločného technického sekretariátu a pobočiek je financovaná z rozpočtu na technickú pomoc.

KAPITOLA 3

Orgán auditu

Článok 28

Funkcie orgánu auditu

1. Orgán auditu v rámci programu zaisťuje, aby boli systémy riadenia a kontroly, vhodná vzorka projektov a ročná účtovná závierka programu podrobené auditom.
2. Orgánu auditu pomáha skupina audítorov pozostávajúca zo zástupcov každej krajiny, ktorá sa zúčastňuje na programe.
3. Ak audit vykonáva iný subjekt ako orgán auditu, orgán auditu zabezpečí, aby mal tento subjekt potrebnú funkčnú nezávislosť.
4. Orgán auditu zabezpečí, aby audítorská práca bola v súlade s medzinárodne uznávanými audítorskými štandardmi.
5. Do 9 mesiacov od podpísania prvej finančnej dohody v súlade s článkom 8 ods. 2 predloží orgán auditu Komisii stratégiu auditu pre vykonávanie auditov. V stratégii auditu sa stanoví metodika vykonávania auditov ročných účtovných závierok a projektov, metóda výberu vzorky určená na audit projektov a na plánovanie auditov na aktuálny účtovný rok a dva nasledujúce účtovné roky. Stratégia auditu sa v od roku 2017 do roku 2024 aktualizuje každoročne. Ak sa na viaceré programy uplatňuje spoločný systém riadenia a kontroly, možno pre príslušné programy vypracovať jednu stratégiu auditu. Aktualizovaná stratégia auditu sa spolu s výročnou správou o programe predkladá Komisii.
6. Orgán auditu v súlade s článkom 68 vypracuje:
 - a) audítorské stanovisko k ročnej účtovnej závierke za predchádzajúci účtovný rok;
 - b) výročnú audítorskú správu.

Ak sa na viaceré programy uplatňuje spoločný systém riadenia a kontroly, môžu sa informácie požadované v písmene b) predložiť v rámci jednej správy.

Článok 29

Spolupráca s orgánom auditu

Komisia spolupracuje s orgánom auditu s cieľom koordinovať jeho plány a metódy auditu a zdieľa výsledky auditov zameraných na systémy riadenia a kontroly príslušného programu.

HLAVA V

SYSTÉMY RIADENIA A KONTROLY

Článok 30

Všeobecné zásady systémov riadenia a kontroly

1. Systémy riadenia a kontroly zahŕňajú:
 - a) funkcie jednotlivých subjektov zapojených do riadenia a kontroly vrátane rozdelenia týchto funkcií v rámci každého subjektu a ich vnútornej organizácie v súlade so zásadou oddelenia funkcií medzi takýmito subjektmi a v rámci nich;
 - b) postupy na zabezpečenie správnosti a regulárnosti vykázaných výdavkov;
 - c) elektronické dátové systémy na účtovanie, uchovávanie údajov, monitorovanie a podávanie správ;
 - d) systémy monitorovania a podávania správ v prípadoch, keď zodpovedný orgán poverí výkonom úloh iný subjekt;
 - e) mechanizmy pre audit fungovania systémov riadenia a kontroly;
 - f) systémy a postupy na zabezpečenie primeraného audítorského záznamu (audit trail);
 - g) postupy na predchádzanie nezrovnalostiam, ich odhaľovanie a nápravu, vrátane podvodov, a vymáhanie neoprávnene vyplatených súm spolu s úrokmi.
 - h) postupy na zadávanie zákaziek v prípade technickej pomoci a postupy na výber projektov;
 - i) úloha vnútroštátnych orgánov a povinnosti zúčastnených krajín v súlade s článkom 31.
2. Riadiaci orgán zabezpečí, aby systémy riadenia a kontroly programov boli v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia a aby tieto systémy účinne fungovali.

Článok 31

Vnútroštátne orgány a zodpovednosti zúčastnených krajín

1. Vnútroštátny orgán, ktorý bol vymenovaný podľa článku 20 ods. 6 písm. a), okrem iného:
 - a) zodpovedá za zriadenie a účinné fungovanie systémov riadenia a kontroly na vnútroštátnej úrovni;
 - b) zabezpečuje celkovú koordináciu inštitúcií, ktoré sú na vnútroštátnej úrovni zapojené do vykonávania programu, okrem iného vrátane inštitúcií, ktoré pôsobia ako kontrolné kontaktné miesta a ako členovia skupiny audítorov;
 - c) zastupuje svoju krajinu v spoločnom monitorovacom výbore.

Pre partnerské krajiny cezhraničnej spolupráce je vnútroštátny orgán subjektom v konečnom dôsledku zodpovedným za vykonávanie ustanovení, ktoré sú stanovené v dohode o financovaní uvedenej v článkoch 8 a 9.

2. Zúčastnené krajiny podporujú riadiaci orgán pri výkone jeho povinností uvedených v článku 30 ods. 2.
3. Zúčastnené krajiny na svojich územiach predchádzajú nezrovnalostiam, odhaľujú ich a zaisťujú ich nápravu, a to vrátane podvodov, a v súlade s článkom 74 vymáhajú neoprávnene vyplatené sumy spolu s úrokmi. Tieto nezrovnalosti bezodkladne oznamujú riadiacemu orgánu a Komisii a zároveň ich priebežne informujú o priebehu príslušných správnych a súdnych konaní.
4. Zodpovednosti zúčastnených krajín za sumy vyplatené prijímateľovi neoprávnene sú stanovené v článku 74.

5. Finančnou opravou zo strany Komisie nie je dotknutá povinnosť riadiaceho orgánu vymáhať sumy podľa článkov 74 a 75 a ani povinnosť členských štátov vymáhať štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a podľa článku 14 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 ⁽¹⁾.

Článok 32

Štruktúry auditu a kontroly

1. Výdavky, ktoré prijímateľ vykazuje, aby tak podporil žiadosti o platbu, musia byť sa preskúmané audítorom alebo príslušným štátnym úradníkom nezávislým od prijímateľa. Audítor alebo príslušný štátny úradník preskúma, či sú náklady, ktoré prijímateľ vykázal, a príjmy projektu skutočné, presne zaznamenané a oprávnené v súlade so zmluvou.

Toto preskúmanie sa uskutoční na základe dohodnutého postupu, ktorý sa vykonáva v súlade s:

- a) medzinárodným štandardom na súvisiace služby 4400 (Zákazky na vykonanie odsúhlasených postupov týkajúcich sa finančných informácií) vydaným Medzinárodnou federáciou účtovníkov;
- b) etickým kódexom Medzinárodnej federácie účtovníkov, ktorý vypracovala a vydala jej Medzinárodná rada pre etické štandardy pre účtovníkov.

Pre štátnych úradníkov sa uvedené postupy a štandardy ustanovia na vnútroštátnej úrovni, pričom sa zohľadnia medzinárodné štandardy.

Audítor musí spĺňať najmenej jednu z týchto požiadaviek:

- a) byť členom vnútroštátneho účtovníckeho alebo audítorského subjektu či inštitúcie, ktorý(-á) je členom Medzinárodnej federácie účtovníkov;
- b) byť členom vnútroštátneho účtovníckeho alebo audítorského subjektu či inštitúcie. Ak táto organizácia nie je členom Medzinárodnej federácie účtovníkov, audítor sa zaviazne, že bude prácu vykonávať v súlade so štandardami a etickými zásadami Medzinárodnej federácie účtovníkov;
- c) byť registrovaný ako štatutárny audítor vo verejnom registri orgánu verejného dohľadu v členskom štáte v súlade so zásadami verejného dohľadu stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES ⁽²⁾;
- d) byť registrovaný ako štatutárny audítor vo verejnom registri orgánu verejného dohľadu v partnerskej krajine cezhraničnej spolupráce za predpokladu, že tento register sa riadi zásadami verejnému dohľadu stanovenými v právnych predpisoch dotknutej krajiny.

Štátny úradník musí na vykonávanie svojej prieskumnej činnosti mať potrebné technické odborné znalosti.

2. Riadiaci orgán okrem toho vykonáva svoje vlastné overovania podľa článku 26 ods. 5 písm. a) a článku 26 ods. 6. Riadiacemu orgánu môžu pri výkone overovaní v rámci celej oblasti programu pomáhať kontrolné kontaktné miesta.

Zúčastnené krajiny prijímú všetky možné opatrenia s cieľom podporiť riadiaci orgán pri výkone jeho kontrolných úloh.

3. Orgán auditu zaistí, aby boli systémy riadenia a kontroly, vhodná vzorka projektov a ročná účtovná závierka programu podrobené auditom podľa článku 28. Do troch mesiacov od určenia riadiaceho orgánu sa zriadi skupina audítorov uvedená v článku 28 ods. 2. Skupina vypracuje svoj vlastný rokovací poriadok. Predsedá jej orgán auditu vymenovaný pre daný program.

Každá zúčastnená krajina môže oprávniť orgán auditu, aby vykonával svoje povinnosti priamo na jej území.

4. Nezávislosť subjektu(-ov) uvedeného(-ých) v odsekoch 1, 2 a 3 musí byť zaručená.

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1).

⁽²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES zo 17. mája 2006 o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a ktorou sa zrušuje smernica Rady 84/253/EHS (Ú. v. EÚ L 157, 9.6.2006, s. 87).

Článok 33

Kontroly zo strany Únie

1. Komisia, Európsky úrad pre boj proti podvodom, Európsky dvor audítorov a každý externý audítor oprávnený týmito inštitúciami a subjektmi môže overovať, ako riadiaci orgán, prijímatelia, dodávatelia, subdodávatelia a tretie strany používajú finančné prostriedky Únie, ktoré dostanú ako finančnú podporu, a to prostredníctvom kontroly dokumentov a/alebo vykonávaním kontrol na mieste. Každá zmluva musí výslovne stanovovať, že tieto inštitúcie a subjekty môžu vykonávať svoje kontrolné právomoci, pokiaľ ide o priestory, dokumenty a informácie bez ohľadu na nosič, na ktorom sú uložené.
2. Komisia sa ubezpečí, že systémy riadenia a kontroly sú na základe dostupných informácií –zahŕňajúcich rozhodnutie o určení, ročné vyhlásenie hospodáriaceho subjektu, výročné kontrolné správy, výročné audítorské stanovisko, výročnú správu a audity vykonané vnútroštátnymi orgánmi a orgánmi Únie – v súlade s týmto nariadením a že ich fungovanie je účinné.
3. Komisia môže riadiaci orgán požiadať, aby prijal potrebné opatrenia na zabezpečenie účinnosti systémov riadenia a kontroly a správnosti výdavkov.

HLAVA VI

TECHNICKÁ POMOC

Článok 34

Rozpočet na technickú pomoc

1. Na technickú pomoc sa môže prideliť najviac 10 % celkového príspevku Únie. V riadne odôvodnených prípadoch sa na základe dohody s Komisiou môže prideliť aj vyššia suma.
2. Úroveň technickej pomoci by mala odrážať skutočné potreby programu, najmä s prihliadnutím na faktory, ako je celkový rozpočet programu, veľkosť geografickej oblasti, na ktorú sa program vzťahuje, a počet zúčastnených krajín.

Článok 35

Účel

1. Činnosti technickej pomoci zahŕňajú prípravu, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informácie, komunikáciu, vytváranie sietí, vybavovanie sťažností a činnosti kontroly a auditu súvisiace s vykonávaním programu, ako aj činnosti na posilnenie administratívnej kapacity na vykonávanie programu.
2. Technická pomoc na činnosti uvedené v odseku 1 by mala byť použitá pre potreby štruktúr programu, ako aj prijímateľov.
3. Výdavky na činnosti na propagáciu a budovanie kapacít, ktoré vznikli mimo oblasti programu, sa môžu uhradiť v rámci limitov uvedených v článku 39 ods. 2 za predpokladu, že sú podmienky stanovené v uvedenom ustanovení splnené.

Článok 36

Oprávnenosť

1. Kritériá oprávnenosti stanovené v článku 48 sa uplatňujú *mutatis mutandis* na náklady na technickú pomoc. Náklady týkajúce sa úradníkov zúčastnených krajín pridelených na program sa môžu považovať za oprávnené náklady na technickú pomoc. Je potrebné vyvarovať sa paralelných systémov odmeňovania a zvyšovania príjmov pomocou príplatkov. Náklady uvedené v článku 49 sa nepovažujú za oprávnené náklady na technickú pomoc.
2. Náklady na prípravné akcie uvedené v článku 16 sú oprávnené potom, ako sa program predloží Komisii v súlade s článkom 4, avšak najskôr 1. januára 2014 a za predpokladu, že Komisia program v súlade s článkom 5 schváli.

Článok 37

Pravidlá verejného obstarávania

1. Ak je na vykonávanie ročného plánu na využívanie rozpočtu na technickú pomoc potrebné verejné obstarávanie, zákazka sa zadáva podľa týchto pravidiel:
 - a) ak ide o subjekt so sídlom v členskom štáte, tento subjekt uplatňuje buď vnútroštátne zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia prijaté v súvislosti s právnymi predpismi Únie uplatniteľnými na verejné obstarávanie, alebo pravidlá verejného obstarávania stanovené v druhej časti hlavy IV nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 a v druhej časti hlavy II delegovaného nariadenia (EÚ) č. 1268/2012;
 - b) vo všetkých ostatných prípadoch sa príslušné pravidlá verejného obstarávania opíšu v dohode o financovaní uvedenej v článkoch 8 a 9 alebo v dohodách uvedených v článkoch 81 a 82.
2. Vo všetkých prípadoch sa uplatňujú pravidlá o štátnej príslušnosti a pôvode stanovené v článkoch 8 a 9 nariadenia (EÚ) č. 236/2014.
3. Verejné obstarávanie zo strany pobočiek sa obmedzuje len na bežné prevádzkové náklady a náklady na komunikačné činnosti a činnosti súvisiace so zviditeľňovaním.

HLAVA VII

PROJEKTY

KAPITOLA 1

Všeobecné ustanovenia

Článok 38

Povaha podpory

1. Projekt je súbor činností vymedzených a riadených vo vzťahu k cieľom, výstupom, výsledkom a účinkom, ktoré sa snaží dosiahnuť v rámci vymedzeného obdobia a rozpočtu. Tieto ciele, výstupy, výsledky a účinky prispievajú k dosiahnutiu priorít určených v programe.
2. Finančné príspevky na projekty v rámci programu sa poskytujú prostredníctvom grantov a výnimočne prostredníctvom prevodov na finančné nástroje. Projekty financované prostredníctvom grantov podliehajú kapitolám 2 až 4.
3. Granty sa udeľujú na projekty vybrané na základe výziev na predkladanie návrhov v súlade s pravidlami stanovenými v programe, s výnimkou riadne odôvodnených výnimočných prípadov podľa článku 41.
4. Podiel príspevku Únie prideleného na veľké projekty v oblasti infraštruktúry a príspevkov na finančné nástroje uvedené v článku 42 nesmie prekročiť 30 %.

Článok 39

Podmienky financovania

1. Projekty môžu dostať finančný príspevok z programu za predpokladu, že spĺňajú všetky tieto podmienky:
 - a) majú jasný dosah a prínosy v oblasti cezhraničnej spolupráce podľa opisu v programovom dokumente, a vykazujú pridanú hodnotu pre stratégie a programy Únie;
 - b) vykonávajú sa v oblasti programu;
 - c) patria do jednej z týchto kategórií:
 - i) integrované projekty, v prípade ktorých každý z prijímateľov vykonáva časť činností projektu na svojom území;
 - ii) symetrické projekty, v prípade ktorých sa podobné činnosti vykonávajú súbežne v zúčastnených krajinách;
 - iii) projekty na úrovni jednej krajiny, v prípade ktorých sa projekty vykonávajú najmä alebo výlučne v jednej zo zúčastnených krajín, avšak v prospech všetkých alebo niektorých zúčastnených krajín, a ktoré vykazujú cezhraničný dosah a prínosy.

2. Projekty spĺňajúce kritériá odseku 1 sa môžu realizovať čiastočne mimo oblasti programu za predpokladu, že sú splnené všetky tieto podmienky:
 - a) projekty sú potrebné na dosiahnutie cieľov programu a sú prínosom pre oblasť programu;
 - b) celková suma pridelená na základe programu na činnosti mimo oblasti programu nepresahuje 20 % príspevku Únie na úrovni programu;
 - c) povinnosti riadiaceho orgánu a orgánu auditu vo vzťahu k riadeniu, kontrole a auditu projektu sú plnené buď prostredníctvom orgánov zodpovedných za program, alebo prostredníctvom dohôd uzatvorených s orgánmi v krajinách, v ktorých sa činnosť vykonáva.
3. Každý projekt zahŕňajúci prvok infraštruktúry musí príspevok Únie vrátiť v prípade, ak v projekte do piatich rokov od jeho ukončenia alebo, ak je to uplatniteľné, v priebehu obdobia stanoveného v pravidlách štátnej pomoci, nastane podstatná zmena, ktorá ovplyvňuje jeho charakter, ciele alebo podmienky vykonávania, v dôsledku čoho by sa narušili pôvodné ciele projektu. Sumy, ktoré boli v súvislosti s projektom vyplatené neoprávnene, vymôže riadiaci orgán naspäť, a to vo výške, ktorá je úmerná obdobiu, počas ktorého požiadavky neboli splnené.
4. Riadiaci orgán sa snaží predchádzať tomu, aby dochádzalo k duplicitě činností medzi projektmi financovanými Úniou. Na tento účel môže riadiaci orgán vykonávať akékoľvek konzultácie, ktoré považuje za vhodné, a subjekty, s ktorými sa uskutočňujú konzultácie, vrátane Komisie, poskytnú potrebnú podporu.
5. Riadiaci orgán poskytne hlavnému prijímateľovi v prípade každého vybraného projektu dokument, v ktorom sú uvedené podmienky poskytovania podpory určenej na projekt, vrátane osobitných požiadaviek týkajúcich sa produktov alebo služieb, ktoré majú byť v rámci projektu dodané alebo poskytnuté, finančného plánu a časového rámca na realizáciu.

Článok 40

Výzvy na predkladanie návrhov

V prípade každej výzvy na predloženie návrhov riadiaci orgán poskytne žiadateľom dokument, v ktorom sú uvedené podmienky účasti na výzve, výbere a realizácii projektu. Tento dokument obsahuje aj osobitné požiadavky, pokiaľ ide o výsledky, ktoré sa majú v rámci projektu dosiahnuť, finančný plán a lehoty na realizáciu.

Článok 41

Priame zadávanie

1. Projekty možno zadať bez výzvy na predkladanie návrhov len v týchto prípadoch a za predpokladu, že je to riadne odôvodnené v rozhodnutí o zadaní:
 - a) subjekt, ktorému sa projekt zadá, má *de jure* alebo *de facto* monopolné postavenie;
 - b) projekt sa vzťahuje na opatrenia osobitnej povahy, ktorých realizácia si vyžaduje určitý druh subjektu vzhľadom na jeho technickú spôsobilosť, vysoký stupeň špecializácie alebo administratívnu právomoc.
2. Konečný zoznam veľkých projektov v oblasti infraštruktúry, pre ktoré sa navrhuje výber bez výzvy na predkladanie návrhov, sa uvedie v programe. Po prijatí programu, najneskôr však do 31. decembra 2017, riadiaci orgán poskytne Komisii úplné žiadosti o projekt vrátane informácií uvedených v článku 43 spolu so zdôvodnením priameho zadávania.
3. Orientačný zoznam iných než veľkých projektov v oblasti infraštruktúry, pre ktoré sa navrhuje výber bez výzvy na predkladanie návrhov, sa uvedie v programe. Spoločný monitorovací výbor môže kedykoľvek po prijatí programu rozhodnúť o výbere ďalších projektov bez výzvy na predloženie návrhov. V oboch prípadoch je potrebné získať predchádzajúci súhlas Komisie. Na tento účel riadiaci orgán Komisii poskytne informácie uvedené v článku 43 spolu so zdôvodnením priameho zadávania.
4. Projekty, pre ktoré sa navrhuje výber bez výzvy na predkladanie návrhov, schvaľuje Komisia na základe dvojfázového postupu, ktorý pozostáva z predloženia zhrnutia projektu a následne úplnej žiadosti o projekt. V každej fáze Komisia o svojom rozhodnutí informuje riadiaci orgán do dvoch mesiacov od dátumu predloženia dokumentu. Táto lehota sa môže predĺžiť, ak je to potrebné. Ak Komisia zamietne navrhovaný projekt, informuje riadiaci orgán o svojich dôvodoch.

Článok 42

Príspevky na finančné nástroje

1. Program môže prispievať na finančný nástroj za predpokladu, že ten je v súlade s prioritami programu.
2. Konečný zoznam príspevkov na finančné nástroje sa uvedie v programe. Po prijatí programu, najneskôr však do 31. decembra 2017, poskytne riadiaci orgán Komisii informácie uvedené v článku 43.
3. Komisia preskúma navrhovaný príspevok, aby určila jeho pridanú hodnotu a súlad s programom.
4. Postup schvaľovania sa riadi pravidlami týchto finančných nástrojov. Ak Komisia odmietne navrhovaný príspevok, informuje riadiaci orgán o svojich dôvodoch.
5. Na príspevky na tieto finančné nástroje sa vzťahujú pravidlá platné pre tieto finančné nástroje.

Článok 43

Obsah projektov

1. Podklady k žiadosti o projekt obsahujú minimálne:
 - a) analýzu problémov a potrieb odôvodňujúcich projekt, v ktorej sa zohľadňuje stratégia programu a očakávaný prínos projektu z hľadiska riešenia zodpovedajúcej priority;
 - b) posúdenie cezhraničného dosahu projektu;
 - c) logický rámec projektu;
 - d) posúdenie udržateľnosti očakávaných výsledkov projektu po jeho dokončení;
 - e) objektívne overiteľné ukazovatele;
 - f) informácie o geografickom rozsahu projektu a jeho cieľových skupinách;
 - g) očakávané obdobie realizácie projektu a podrobný pracovný plán;
 - h) analýzu vplyvov projektu na prierezové otázky uvedené v článku 4 ods. 3 písm. d), ak je to relevantné;
 - i) požiadavky súvisiace s realizáciou projektu vrátane týchto:
 - i) identifikácia prijímateľov a určenie hlavného prijímateľa, spolu s poskytnutím záruky jeho spôsobilosti v príslušnej oblasti, ako aj jeho kapacity v oblasti administratívneho a finančného riadenia;
 - ii) opis štruktúry riadenia projektu a jeho realizácie;
 - iii) dojednania medzi prijímateľmi v súlade s článkom 46;
 - iv) opatrenia týkajúce sa monitorovania a hodnotenia;
 - v) informačné a komunikačné plány, najmä opatrenia, ktorými sa uznáva podpora projektu zo strany Únie;
 - j) podrobný finančný plán a rozpočet.
2. Žiadosti o projekty zahŕňajúce prvok infraštruktúry v hodnote aspoň 1 milión EUR obsahujú navyše:
 - a) podrobný opis investície do infraštruktúry a jej umiestnenia;
 - b) podrobný opis zložky projektu zameranej na budovanie kapacít s výnimkou riadne odôvodnených prípadov;

- c) úplnú štúdiu uskutočniteľnosti alebo jej ekvivalent, vrátane analýzy možností, výsledkov a nezávislého posúdenia kvality;
 - d) posúdenie vplyvu projektu na životné prostredie v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ⁽¹⁾ a – v prípade zúčastnených krajín, ktoré sú zmluvnými stranami – v súlade s Dohovorom EHK OSN z Espoo o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho hranice z 25. februára 1991;
 - e) dôkaz o tom, že prijímatelia sú vlastníkami pozemku alebo majú k nemu prístup;
 - f) stavebné povolenie.
3. Výnimočne a v riadne odôvodnených prípadoch môže riadiaci orgán akceptovať neskoršie predloženie dokumentov uvedených v písmene f).

Článok 44

Zverejňovanie zoznamu projektov

1. Aby sa zabezpečila transparentnosť projektov podporovaných v rámci programu, uchováva riadiaci orgán zoznam zadáných projektov vo forme údajov v kalkulačných tabuľkách, ktorý umožňuje triedenie, vyhľadávanie, získavanie, porovnávanie a jednoduché zverejňovanie údajov na internete. Zoznam projektov je dostupný na webovej stránke programu a aktualizuje sa aspoň raz za šesť mesiacov. Webová stránka môže obsahovať zrozumiteľný odkaz na uplatniteľné licenčné pravidlá, podľa ktorých sú údaje zverejnené, aby sa podporilo opätovné použitie zoznamu projektov zo strany súkromného sektora, občianskej spoločnosti alebo vnútroštátnej verejnej správy.
2. Tento zoznam obsahuje minimálne tieto informácie:
 - meno/názov prijímateľa (iba právnické osoby; fyzické osoby sa neuvádzajú),
 - názov projektu,
 - zhrnutie projektu,
 - obdobie realizácie projektu,
 - oprávnené náklady spolu,
 - mieru spolufinancovania Únie,
 - PSČ projektu, alebo iný primeraný identifikačný kód miesta,
 - geografický rozsah,
 - dátum poslednej aktualizácie zoznamu projektov.
3. Zoznam projektov sa Komisii poskytne najneskôr do 30. júna roku nasledujúceho po rozpočtovom roku, v ktorom boli projekty vybrané. Informácie sa zverejnia na webovej stránke inštitúcií Únie.

KAPITOLA 2

Prijímatelia

Článok 45

Účasť na projektoch

1. Do projektov sú zapojení prijímatelia aspoň z jedného zúčastneného členského štátu a jednej zúčastnenej partnerskej krajiny, ktoré sú uvedené v prílohe I k nariadeniu (EÚ) č. 232/2014, alebo z Ruskej federácie.

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 28.1.2012, s. 1).

2. Prijímatelia sú fyzické alebo právnické osoby, ktorým bol udelený grant na projekt. Fyzické osoby môžu byť prijímateľmi, pokiaľ si to vyžaduje povaha alebo charakteristiky opatrenia alebo cieľa, ktorý žiadateľ sleduje. O účasti fyzických osôb sa rozhoduje na úrovni programu.

3. Prijímatelia uvedení v odseku 1 musia spĺňať všetky tieto podmienky:

- a) musia byť štátnymi príslušníkmi zúčastnených krajín, alebo právnickými osobami, ktoré majú skutočne sídlo v oblasti programu alebo medzinárodnými organizáciami s prevádzkovou základňou v oblasti programu. Európske zoskupenie územnej spolupráce môže byť prijímateľom, bez ohľadu na miesto jeho sídla, za predpokladu, že jeho geografický rozsah zahŕňa oblasť programu;
- b) musia spĺňať kritériá oprávnenosti stanovené pre každý postup výberu;
- c) nesmie sa na nich vzťahovať žiadna zo situácií vylúčenia uvedených v článku 106 ods. 1 a článku 107 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012.

4. Prijímatelia, ktorí nespĺňajú kritériá uvedené v odseku 3 písm. a), sa môžu zúčastňovať spolu s prijímateľmi uvedenými v odseku 1, za predpokladu, že sú splnené všetky tieto podmienky:

- a) na projekte sa môžu zúčastňovať v súlade s článkami 8 a 9 nariadenia (EÚ) č. 236/2014;
- b) ich účasť na projekte sa vyžaduje vzhľadom na povahu a ciele projektu a je nevyhnutná na jeho účinnú realizáciu;
- c) celková suma pridelená v rámci programu prijímateľom, ktorí nespĺňajú kritériá uvedené v odseku 3 písm. a) nepresahuje limit uvedený v článku 39 ods. 2 písm. b).

Článok 46

Povinnosti prijímateľov

1. V každom projekte sa určí jeden hlavný prijímateľ, ktorý zastupuje partnerstvo.

2. Všetci prijímatelia aktívne spolupracujú na rozvoji a realizácii projektov. Okrem toho spolupracujú v oblasti personálneho obsadenia a/alebo financovania projektov. Každý prijímateľ je právne a finančne zodpovedný za činnosti, ktoré vykonáva a za podiel finančných prostriedkov Únie, ktoré dostane. Osobitné povinnosti, ako aj finančná zodpovednosť prijímateľov sa ustanovia v dohode uvedenej v odseku 3 písm. c).

3. Hlavný prijímateľ:

- a) získava finančný príspevok od riadiaceho orgánu na vykonávanie projektových činností;
- b) zabezpečuje, aby prijímatelia dostávali celú sumu grantu čo najrýchlejšie a v plnej výške, v súlade s dojednaniami uvedenými v písmene c). Žiadna suma sa nesmie odpočítať ani zdržať a ani sa nesmie vyberať žiadny osobitný poplatok s rovnocenným účinkom, ktorý by tieto sumy pre prijímateľov znižoval;
- c) ustanovuje s ostatnými prijímateľmi partnerské dojednania v dohode obsahujúcej ustanovenia, ktorými sa okrem iného zaručuje riadne finančné hospodárenie s prostriedkami pridelenými na projekt, ako aj dojednania o vymáhaní neoprávnených vyplatených finančných prostriedkov;
- d) nesie zodpovednosť za zabezpečenie realizácie celého projektu;
- e) ubezpečí sa, že výdavky, ktoré predkladajú prijímatelia, vznikli pri realizácii projektu a zodpovedajú činnostiam, ktoré sú stanovené v zmluve a na ktorých sa dohodli všetci prijímatelia;
- f) overuje, či výdavky vykázané prijímateľmi boli preskúmané v súlade s článkom 32 ods. 1.

KAPITOLA 3

Oprávnenosť výdavkov

Článok 47

Formy grantov

1. Granty môžu mať niektorú z týchto foriem:
 - a) refundácia určenej časti skutočne vynaložených oprávnených nákladov uvedených v článku 48;
 - b) paušálne financovanie určené uplatnením percentuálneho podielu na jednu alebo niekoľko vymedzených kategórií nákladov;
 - c) jednorazové platby;
 - d) refundácia na základe jednotkových nákladov;
 - e) kombinácia foriem uvedených v písmenách a) až d), iba v prípade, že každá sa vzťahuje na inú kategóriu nákladov.
2. Granty vo forme uvedenej v odseku 1 písm. a) sa vypočítajú na základe oprávnených nákladov, ktoré prijímateľovi skutočne vznikli a ktoré sú predmetom predbežného rozpočtového odhadu, ktorý sa predkladá spolu s návrhom a tvorí súčasť zmluvy. Paušálne financovanie uvedené v odseku 1 písm. b) sa vzťahuje na osobitné kategórie oprávnených nákladov, ktoré sú vopred jasne stanovené na základe určitého percenta. Jednorazové platby uvedené v odseku 1 písm. c) sa vzťahujú vo všeobecnosti na všetky alebo len určité osobitné kategórie oprávnených nákladov, ktoré sú vopred jasne stanovené. Jednotkové náklady uvedené v odseku 1 písm. d) sa vzťahujú na všetky alebo len určité osobitné kategórie oprávnených nákladov, ktoré sú vopred jasne stanovené na základe jednotkovej sumy.
3. Účelom ani účinkom grantov nie je vytvárať v rámci projektu zisk. Uplatňujú sa výnimky stanovené v článku 125 ods. 4 (EÚ, Euratom) č. 966/2012.

Článok 48

Oprávnenosť nákladov

1. Granty nesmú presiahnuť celkový strop, vyjadrený ako percento a absolútna hodnota, ktorý sa stanovuje na základe odhadovaných oprávnených nákladov. Granty nemôžu presahovať oprávnené náklady.
2. Oprávnené náklady sú náklady, ktoré prijímateľovi skutočne vznikli a spĺňajú všetky tieto kritériá:
 - a) vznikli počas obdobia realizácie projektu. Konkrétne:
 - i) náklady súvisiace so službami a s prácami sa musia vzťahovať na činnosti vykonávané počas obdobia realizácie. Náklady súvisiace s dodávkami sa musia vzťahovať na dodanie a inštaláciu položiek počas obdobia realizácie. Túto požiadavku nespĺňa podpis zmluvy, zadanie objednávky alebo prijatie akéhokoľvek záväzku spojeného s výdavkami v rámci obdobia realizácie, ktoré sa týkajú budúceho poskytovania služieb, prác alebo dodávok po uplynutí obdobia realizácie; za vzniknuté náklady sa nepovažujú hotovostné prevody medzi hlavným prijímateľom a ďalšími prijímateľmi;
 - ii) vzniknuté náklady by mali byť uhradené pred predložením záverečných správ. Je možné uhradiť ich aj následne za predpokladu, že sú uvedené v záverečnej správe aj spolu s odhadom dňa platby;
 - iii) výnimkou sú náklady na záverečné správy vrátane overovania výdavkov, auditu a konečného hodnotenia projektu, ktoré môžu vzniknúť po období realizácie projektu;
 - iv) postupy zadávania zákaziek, ako sa uvádza v článku 52 a nasl., sa môžu začať a zmluvy môžu byť uzatvorené prijímateľom(-mi) pred začatím obdobia realizácie projektu za predpokladu, že ustanovenia článku 52 a nasl. boli dodržané;

- b) sú uvedené v celkovom odhadovanom rozpočte projektu;
- c) sú potrebné na realizáciu projektu;
- d) sú identifikovateľné a overiteľné, predovšetkým tak, že sú zaznamenané v účtovníctve prijímateľa a stanovené v súlade s účtovnými štandardmi a obvyklými postupmi nákladového účtovníctva uplatniteľnými na prijímateľa;
- e) spĺňajú požiadavky uplatniteľných predpisov v daňovej a sociálnej oblasti;
- f) sú primerané, odôvodnené a spĺňajú požiadavky riadneho finančného hospodárenia, a to predovšetkým pokiaľ ide o hospodárnosť a efektívnosť;
- g) sú doložené faktúrami alebo dokladmi rovnocennej dôkaznej hodnoty.

3. Grant sa môže udeliť so spätnou platnosťou v týchto prípadoch:

- a) ak žiadateľ preukáže, že bolo potrebné začať s realizáciou projektu pred podpisom zmluvy. Náklady oprávnené na financovanie však nemohli vzniknúť pred dátumom predloženia žiadosti o grant, alebo
- b) na náklady súvisiace so štúdiami a dokumentáciou v prípade projektov, ktoré zahŕňajú prvok infraštruktúry.

Žiadny grant sa nemôže udeliť so spätnou platnosťou na projekty, ktoré už boli ukončené.

4. Aby sa umožnil vznik pevných partnerstiev, sú náklady, ktoré vznikli pred predložením žiadosti o grant, oprávnené v rámci projektov, ktorým bol udelený grant, ak sú splnené aj tieto podmienky:

- a) vznikli po uverejnení výzvy na predkladanie návrhov;
- b) sú obmedzené na cestovné náklady a diéty zamestnancov prijímateľov, za predpokladu, že spĺňajú podmienky odseku 5 písm. b);
- c) nepresahujú maximálnu sumu stanovenú na úrovni programu.

5. S výhradou odsekov 1 a 2 sú oprávnené tieto priame náklady prijímateľa:

- a) náklady na zamestnancov zúčastňujúcich sa na projekte, ak sú splnené všetky tieto podmienky:
 - vzťahujú sa na náklady na činnosti, ktoré by prijímateľ nevykonával, ak by nerealizoval projekt,
 - nesmú prekročiť náklady, ktoré obvykle znáša prijímateľ, pokiaľ sa nepreukáže, že je to nevyhnutné na realizáciu projektu,
 - vzťahujú sa na skutočné hrubé mzdy zahŕňajúce sociálne odvody a iné náklady spojené s odmeňovaním.
- b) cestovné náklady a diéty zamestnancov a iných osôb zúčastnených na projekte za predpokladu, že nepresiahnu náklady, ktoré prijímateľ zvyčajne platí podľa svojich pravidiel a predpisov a ani sadzby uverejnené Komisiou v čase misie, ak sa refundujú na základe jednorazových platieb, jednotkových nákladov alebo paušálneho financovania;
- c) náklady na nákup alebo prenájom zariadení (nových alebo použitých) a dodávok osobitne na účely projektu, za predpokladu, že zodpovedajú trhovým cenám;
- d) náklady na spotrebný tovar osobitne zakúpený v rámci projektu;

- e) náklady vyplývajúce zo zákaziek zadaných prijímateľmi na účely projektu;
 - f) náklady vyplývajúce priamo z požiadaviek tohto nariadenia a projektu (napríklad informačné činnosti a činnosti na zviditeľnenie, hodnotenia, externé audity, preklady) vrátane nákladov na finančné služby (napríklad náklady na bankové prevody a finančné záruky).
6. Podľa článku 4 sa môžu v rámci programu stanoviť dodatočné pravidlá oprávnenosti pre program ako celok.

Článok 49

Neoprávnené náklady

1. Za neoprávnené sa považujú tieto náklady spojené s realizáciou projektu:
- a) dlhy a poplatky za dlhová službu (úroky);
 - b) rezervy na pokrytie strát alebo záväzkov;
 - c) náklady vykázané prijímateľom, ktoré už boli financované z rozpočtu Únie;
 - d) nákup pozemkov alebo budov za sumu presahujúcu 10 % z oprávnených výdavkov na príslušný projekt;
 - e) kurzové straty;
 - f) clá, dane a poplatky vrátane DPH, okrem prípadov, keď sú tieto podľa vnútroštátnych daňových predpisov nenávratné, pokiaľ sa v príslušných ustanoveniach vyrokovaných s partnerskými krajinami cezhraničnej spolupráce nestanovuje inak;
 - g) úvery tretím stranám;
 - h) pokuty, peňažné sankcie a výdavky spojené so súdnymi spormi;
 - i) materiálne príspevky vymedzené v článku 14 ods. 1.
2. Podľa článku 4 sa v rámci programu môžu za neoprávnené výdavky vyhlásiť ďalšie kategórie nákladov.

Článok 50

Jednorazové platby, jednotkové náklady a paušálne financovanie

1. Celková výška financovania na základe jednorazových platieb, jednotkových nákladov a paušálneho financovania nemôže presiahnuť 60 000 EUR na prijímateľa a na projekt, ak program nestanovuje inak podľa článku 4, pričom však nepresiahne 100 000 EUR.
2. Využívanie financovania na základe jednorazových platieb, jednotkových nákladov a paušálneho financovania je potrebné doložiť minimálne:
- a) odôvodnením vhodnosti takýchto foriem financovania so zreteľom na povahu projektov, ako aj na riziká nezrovnalostí a podvodov a na náklady na kontrolu;
 - b) uvedením nákladov alebo kategórií nákladov hradených jednorazovými platbami, jednotkovými nákladmi alebo paušálnym financovaním, z ktorých sú vylúčené neoprávnené náklady uvedené v článku 49;

- c) opisom metód na určenie jednorazových platieb, jednotkových nákladov alebo paušálneho financovania a podmienok, ktorými sa náležite zabezpečí súlad so zásadami neziskovosti a spolufinancovania a predíde dvojitému financovaniu. Tieto metódy sú založené na:
- i) štatistických údajoch alebo podobných objektívnych prostriedkov alebo
 - ii) individuálnom prístupe k prijímateľom na základe potvrdených alebo overiteľných historických údajov prijímateľa alebo na základe obvyklých postupov nákladového účtovníctva prijímateľa.
3. Po posúdení a schválení riadiacim orgánom nebudú tieto sumy spochybňované prostredníctvom kontrol *ex post*.

Článok 51

Nepriame náklady

1. Nepriame náklady sa môžu vypočítať ako paušálna sadzba až do výšky 7 % oprávnených priamych nákladov, do ktorých nie sú zahrnuté náklady vzniknuté v súvislosti so zabezpečením infraštruktúry, a to za predpokladu, že táto sadzba je vypočítaná na základe spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metódy výpočtu.
2. Za nepriame náklady na projekt sa považujú tie oprávnené náklady, ktoré nemožno označiť za osobitné náklady priamo spojené s realizáciou projektu a ani priamo započítať podľa podmienok oprávnenosti tak, ako je to vymedzené v článku 48. Tieto náklady nemôžu zahŕňať neoprávnené náklady uvedené v článku 49 ani náklady, ktoré už boli vykázané pod inou nákladovou položkou alebo položkou rozpočtu projektu.

KAPITOLA 4

Oddiel 1

Verejné obstarávanie

Článok 52

Uplatniteľné pravidlá

1. Ak si realizácia projektu vyžaduje obstarávanie tovaru, prác alebo služieb zo strany prijímateľa, uplatňujú sa tieto pravidlá:
 - a) ak je prijímateľom verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ v zmysle právnych predpisov Únie uplatniteľných na postupy verejného obstarávania, môže uplatňovať vnútroštátne zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia, prijaté v súvislosti s právnymi predpismi Únie alebo pravidlami uvedenými v odseku 2;
 - b) ak je prijímateľom medzinárodná organizácia, môže uplatňovať svoje vlastné pravidlá v oblasti verejného obstarávania, ak poskytujú záruky rovnocenné medzinárodne uznávaným normám;
 - c) ak je prijímateľom verejný orgán partnerskej krajiny cezhraničnej spolupráce, ktorého spolufinancovanie je prenesené na riadiaci orgán, môže uplatňovať vnútroštátne zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia za predpokladu, že to umožňuje dohoda o financovaní a že sú dodržané všeobecné zásady stanovené v odseku 2 písm. a).
2. Vo všetkých ostatných prípadoch sa musia spĺňať tieto povinnosti:
 - a) zákazka sa zadá tomu, kto predloží ponuku s najvýhodnejším pomerom medzi kvalitou a cenou, prípadne tomu, kto predloží ponuku s najnižšou cenou, pričom sa zabráni konfliktu záujmov;
 - b) v prípade zákaziek, ktorých hodnota presahuje 60 000 EUR sa uplatňujú navyše tieto pravidlá:
 - i) zriadi sa komisia pre vyhodnotenie ponúk, ktorá bude posudzovať žiadosti a/alebo ponuky na základe podmienok účasti a vylúčenia a kritérií na vyhodnotenie ponúk, ktoré prijímateľ predloží vopred v súťažných podkladoch. Táto komisia musí mať nepárny počet členov a všetky technické a administratívne kapacity potrebné na poskytnutie informovaného stanoviska k ponukám/žiadostiam;
 - ii) zabezpečiť sa dostatočná transparentnosť, spravodlivá hospodárska súťaž a primerané zverejnenie *ex-ante*;

- iii) zabezpečiť sa rovnaké zaobchádzanie, proporcionalita a nediskriminácia;
 - iv) súťažné podklady sa vypracujú podľa najlepších medzinárodných postupov;
 - v) termíny na predloženie žiadostí alebo ponúk musia byť dostatočne dlhé, aby zainteresované strany mali k dispozícii primeranú lehotu na prípravu svojich ponúk;
 - vi) záujemcovia alebo uchádzači sa vylúčia z účasti na postupe verejného obstarávania, ak sa na nich vzťahuje niektorá zo situácií opísaných v článku 106 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012. Záujemcovia alebo uchádzači musia preukázať, že sa nenachádzajú v žiadnej z uvedených situácií. Zákazky navyše nemožno zadávať ani záujemcom či uchádzačom, na ktorých sa v priebehu verejného obstarávania vzťahuje niektorá zo situácií uvedených v článku 107 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012;
 - vii) uplatňujú sa postupy verejného obstarávania stanovené v článkoch 53 až 56.
3. Vo všetkých prípadoch sa uplatňujú pravidlá o štátnej príslušnosti a pôvode stanovené v článkoch 8 a 9 nariadenia (EÚ) č. 236/2014.

Článok 53

Postupy verejného obstarávania v prípade zákaziek na poskytnutie služby

1. Zákazky na poskytnutie služby v hodnote 300 000 EUR alebo vyššej sa zadávajú prostredníctvom medzinárodného užšieho postupu obstarávania po zverejnení oznámenia o obstarávaní. Oznámenia o obstarávaní sa zverejnia vo všetkých príslušných médiách presahujúcich oblasť programu a stanoví sa v nich počet záujemcov, ktorí budú vyzvaní na predloženie ponúk, a to v rozmedzí od štyroch do ôsmich záujemcov, čím sa zaručí skutočná súťaž.
2. Zákazky na poskytnutie služby v hodnote vyššej ako 60 000 EUR, ale nižšej ako 300 000 EUR sa zadávajú prostredníctvom súťažného rokovacieho konania bez zverejnenia. Prijímateľ konzultuje aspoň s tromi poskytovateľmi služieb podľa svojho výberu a s jedným alebo viacerými z nich rokuje o podmienkach zákazky.

Článok 54

Postupy verejného obstarávania v prípade zákaziek na dodanie tovaru

1. Zákazky na dodanie tovaru v hodnote 300 000 EUR alebo vyššej sa zadávajú prostredníctvom medzinárodnej verejnej súťaže po zverejnení oznámenia o obstarávaní, ktoré sa zverejní vo všetkých príslušných médiách presahujúcich oblasť programu.
2. Zákazky na dodanie tovaru v hodnote od 100 000 EUR do 300 000 EUR sa zadávajú prostredníctvom verejnej súťaže zverejnenej v oblasti programu. Všetkým oprávneným uchádzačom sa musia poskytnúť rovnaké príležitosti ako miestnym firmám.
3. Zákazky na dodanie tovaru v hodnote od 60 000 EUR do 100 000 EUR sa zadávajú prostredníctvom súťažného rokovacieho konania bez zverejnenia. Prijímateľ konzultuje aspoň s tromi dodávateľmi podľa svojho výberu a s jedným alebo viacerými z nich rokuje o podmienkach zákazky.

Článok 55

Postupy verejného obstarávania v prípade zákaziek na uskutočnenie stavebných prác

1. Zákazky na uskutočnenie stavebných prác v hodnote 5 000 000 EUR alebo vyššej sa zadávajú prostredníctvom medzinárodnej verejnej súťaže, alebo vzhľadom na osobitné charakteristiky určitých prác prostredníctvom užšieho postupu obstarávania, po zverejnení oznámenia o obstarávaní, ktoré sa zverejní vo všetkých príslušných médiách presahujúcich oblasť programu.
2. Zákazky na uskutočnenie stavebných prác v hodnote od 300 000 EUR do 5 000 000 EUR sa zadávajú prostredníctvom verejnej súťaže zverejnenej v oblasti programu. Všetkým oprávneným uchádzačom sa musia poskytnúť rovnaké príležitosti ako miestnym firmám.

3. Zákazky na uskutočnenie stavebných prác v hodnote od 60 000 EUR do 300 000 EUR sa zadávajú prostredníctvom súťažného rokovacieho konania bez zverejnenia. Prijímateľ konzultuje aspoň s tromi dodávateľmi podľa svojho výberu a s jedným alebo viacerými z nich rokuje o podmienkach zákazky.

Článok 56

Použitie rokovacieho konania

Prijímateľ môže použiť rokovacie konanie na základe jedinej ponuky v prípadoch uvedených v článkoch 266, 268 a 270 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 1268/2012.

Oddiel 2

Finančná podpora tretím stranám

Článok 57

Finančná podpora tretím stranám

1. Ak si projekt vyžaduje udelenie finančnej podpory tretím stranám, môže byť táto poskytnutá pod podmienkou, že:
 - a) všetky tretie strany ponúknu primerané záruky, pokiaľ ide o vymáhanie súm;
 - b) sa dodržiavajú zásady proporcionality, transparentnosti, riadneho finančného hospodárenia, rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie;
 - c) sa predchádza konfliktom záujmov;
 - d) finančná podpora nemôže byť kumulatívna ani udelená so spätnou platnosťou, v zásade zahŕňa spolufinancovanie a jej účelom ani účinkom nemôže byť vytváranie zisku pre jednotlivé tretie strany;
 - e) podmienky poskytovania finančnej podpory sú presne vymedzené v zmluve, aby sa prijímateľovi neponechával priestor na voľné uváženie. V zmluve sa predovšetkým stanovujú kategórie osôb, ktoré sú oprávnené na získanie podpory, kritériá na jej udelenie (vrátane kritérií na určenie presnej sumy) a pevne stanovený zoznam rôznych druhov činností, na ktoré možno získať takúto finančnú podporu;
 - f) maximálna výška finančnej podpory, ktorú možno vyplatiť, nepresahuje 60 000 EUR pre jednotlivé tretie strany, okrem prípadov, keď je finančná podpora hlavným cieľom projektu.
2. Uplatňujú sa pravidlá o štátnej príslušnosti a pôvode stanovené v článkoch 8 a 9 nariadenia (EÚ) č. 236/2014. Ak čiastkový grant presahuje 60 000 EUR, uplatňujú sa *mutatis mutandis* pravidlá účasti stanovené v článku 52 písm. b) bodu vi).

HLAVA VIII

PLATBY, PREDKLADANIE A SCHVAĽOVANIE ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY, FINANČNÉ OPRAVY A VYMÁHANIE

KAPITOLA I

Platby

Článok 58

Ročné záväzky

1. V rámci zdieľaného hospodárenia prijme Komisia počiatočné záväzky po tom, ako prijme program podľa článku 5.
2. V rámci nepriameho hospodárenia prijme Komisia počiatočné záväzky po prijatí programu a po tom, ako vstúpi do platnosti dohoda, ktorou sa delegujú úlohy plnenia rozpočtu na medzinárodnú organizáciu alebo partnerskú krajinu cezhraničnej spolupráce, ako sa uvádza v článkoch 81 a 82.

3. Následne Komisia prijme zodpovedajúci záväzok v každom rozpočtovom roku najneskôr do 1. mája. Výška ročných záväzkov sa určí v súlade s finančným plánom, pričom sa zohľadní napredovanie/pokrok pri vykonávaní programu a dostupnosť finančných prostriedkov. Keď sa ročný záväzok prijme, Komisia informuje riadiaci orgán.

Článok 59

Spoločné pravidlá pre platby

1. Platby riadiacim orgánom môžu mať formu predbežného financovania alebo platieb konečného zostatku.
2. Založí sa bankový účet v eurách, ktorý bude osobitne určený pre tento program. Ak sa platby Komisie uskutočňujú prostredníctvom bankového účtu iného než je účet programu, príslušné sumy a všetky vzniknuté úroky sa prevedú na bankový účet program bezodkladne a v plnej výške.
3. Žiadna suma sa neodpočíta ani nezadrží a na tieto sumy ani na vzniknutý úrok sa neuloží žiadny osobitný poplatok alebo iný poplatok s rovnocenným účinkom.

Článok 60

Spoločné pravidlá pre výpočet predbežného financovania

1. Každý rozpočtový rok, hneď ako sa riadiacemu orgánu oznámi ročný záväzok, môže v rámci predbežného financovania požiadať o prevod až do výšky 80 % príspevku Únie na daný rozpočtový rok. Od druhého rozpočtového roka sa k žiadosti o predbežné financovanie prikladá predbežný rozpočet s podrobnými informáciami o záväzkoch riadiaceho orgánu a platbách za dva účtovné roky od posledného audítorského stanoviska uvedeného v článku 68. Po preskúmaní predbežného rozpočtu, posúdení skutočných finančných potrieb programu a po overení dostupnosti finančných prostriedkov uskutoční Komisia platbu celej požadovanej platby v rámci predbežného financovania alebo jej časti, a to najneskôr do 60 dní odo dňa, keď Komisia zaznamenala žiadosť o platbu.
2. V priebehu rozpočtového roka môže riadiaci orgán požiadať o prevod všetkých finančných prostriedkov, ktoré už boli vyčlenené, alebo ich časti, a to v rámci dodatočného predbežného financovania. Riadiaci orgán pripojí k svojej žiadosti priebežnú finančnú správu, ktorá preukazuje, že skutočne vynaložené výdavky alebo výdavky, ktoré sa pravdepodobne vynaložia pred koncom rozpočtového roka, presahujú sumu už vyplatených platieb v rámci predbežného financovania. Takéto následné prevody predstavujú, pokiaľ nie sú podložené audítorským stanoviskom uvedeným v článku 68, dodatočné predbežné financovanie.
3. Komisia v každom rozpočtovom roku vykonávania programu zúčtuje predchádzajúce platby v rámci predbežného financovania podľa skutočne vynaložených oprávnených výdavkov, ktoré sú podložené audítorským stanoviskom uvedeným v článku 68 po schválení účtovnej závierky, ako sa uvádza v článku 69 ods. 2. Komisia na základe výsledkov tohto zúčtovania môže pristúpiť k uskutočneniu nutných finančných úprav.

Článok 61

Prerušenie platobnej lehoty

1. Povoľujúci úradník vymenovaný delegovaním v zmysle nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 môže prerušiť platobnú lehotu (určenú) pre žiadosť o platbu na maximálne obdobie šiestich mesiacov, ak nastane ktorákoľvek z týchto okolností:
 - a) na základe informácií poskytnutých vnútroštátnym audítorským subjektom alebo audítorským subjektom Únie existujú jasné dôkazy, ktoré naznačujú závažné nedostatky vo fungovaní systému riadenia a kontroly;
 - b) povoľujúci úradník vymenovaný delegovaním musí vykonať dodatočné overovania na základe informácií, ktoré sa dozvedel a ktoré ho upozorňujú na to, že výdavky sú spojené s nezrovnalosťou, ktorá má vážne finančné dôsledky;
 - c) nebol predložený niektorý z dokumentov požadovaných v zmysle článku 77;
 - d) nebol predložený niektorý z dokumentov požadovaných v zmysle článkov 60 a 64.

Riadiaci orgán môže súhlasiť s predĺžením obdobia prerušenia o ďalšie tri mesiace.

2. Povoľujúci úradník vymenovaný delegovaním toto prerušenie obmedzí len na tú časť výdavkov, ktoré sú predmetom žiadosti o platbu a na ktoré sa vzťahujú prvky uvedené v odseku 1 prvom pododseku, okrem prípadov, keď nie je možné identifikovať dotknutú časť výdavkov. Povoľujúci úradník vymenovaný delegovaním bezodkladne písomne informuje členský štát, v ktorom má sídlo riadiaci orgán, ako aj samotný riadiaci orgán o dôvode prerušenia a požiada ich o nápravu tejto situácie. Povoľujúci úradník vymenovaný delegovaním prerušenie ukončí hneď, ako sa prijmú potrebné opatrenia. Toto prerušenie sa môže predĺžiť nad rámec šiestich mesiacov v prípade, že sa potrebné opatrenia neprijali.

Článok 62

Pozastavenie platieb

1. Komisia môže pozastaviť všetky alebo časť platieb za ktorejkoľvek z týchto okolností:
 - a) v účinnom fungovaní systémov riadenia a kontroly programu existuje závažný nedostatok, ktorý ohrozuje príspevok Únie a v súvislosti s ktorým neboli prijaté nápravné opatrenia;
 - b) zúčastnené krajiny závažným spôsobom porušujú svoje povinnosti podľa článku 31;
 - c) výdavky sú spojené s nezrovnalosťou, ktorá nebola napravená a ktorá má vážne finančné dôsledky;
 - d) existuje závažný nedostatok týkajúci sa kvality a spoľahlivosti systému hodnotenia a monitorovania;
 - e) z monitorovania, hodnotenia alebo auditu preukázateľne vyplýva, že program sa neplní v súlade s časovými rámcami uvedenými v článku 4 a ako bolo uvedené v správe podľa článku 77.
2. Komisia môže rozhodnúť o pozastavení všetkých platieb v rámci predbežného financovania alebo ich časti po tom, ako riadiacemu orgánu poskytne príležitosť predložiť jeho pripomienky.
3. Komisia zruší pozastavenie všetkých platieb alebo ich časti, ak riadiaci orgán prijal potrebné opatrenia, ktoré umožňujú zrušenie takeého pozastavenia.

Článok 63

Platba hlavným prijímateľom

1. Platby hlavným prijímateľom môžu mať jednu z týchto foriem:
 - a) predbežné financovanie;
 - b) priebežné platby;
 - c) platba konečného zostatku.
2. Riadiaci orgán zabezpečí, aby sa platby hlavným prijímateľom spracovali čo najrýchlejšie v súlade s podpísanou zmluvou. Žiadna suma sa nesmie odpočítať ani zadržať, pokiaľ tak nie je stanovené v podpísanej zmluve, a ani sa nesmie vyberať žiadny osobitný poplatok alebo iný poplatok s rovnocenným účinkom, ktorý by znižoval výšku týchto platieb.

Článok 64

Platba konečného zostatku

1. Riadiaci orgán predloží do 30. septembra 2024 žiadosť o platbu konečného zostatku, ku ktorej priloží dokumenty uvedené v článku 77 ods. 5.
2. Konečný zostatok sa uhradí najneskôr tri mesiace po dátume schválenia účtov posledného účtovného roku alebo jeden mesiac po dátume prijatia záverečnej správy o vykonávaní, podľa toho, čo nastane neskôr.

Článok 65

Výnimka zo zrušenia viazanosti

1. Suma, na ktorú sa vzťahuje zrušenie viazanosti, sa zníži o sumy, ktoré riadiaci orgán nebol schopný vykázat Komisii:
 - a) pre pozastavenie projektu súdnym konaním alebo správnym odvolaním, ktoré majú odkladný účinok, alebo
 - b) z dôvodu vyššej moci, ktorá závažným spôsobom ovplyvňuje vykonávanie celého programu alebo jeho časti;
 - c) pre uplatňovanie článkov 61 a 62.
2. Riadiaci orgán, ktorý sa odvoláva na vyššiu moc podľa odseku 1 písm. b), preukáže priame dôsledky vyššej moci na vykonávanie celého programu alebo jeho časti. Na účely odseku 1 písm. a) a b) možno o zníženie požiadať raz, ak odklad alebo pôsobenie vyššej moci netrvali dlhšie než jeden rok, alebo niekoľkokrát, ak to zodpovedá dĺžke pôsobenia vyššej moci alebo počtu rokov medzi dátumom súdneho alebo správneho rozhodnutia, ktoré spôsobilo odklad realizácie projektu, a dátumom konečného súdneho alebo správneho rozhodnutia.
3. Riadiaci orgán zašle Komisii do 15. februára informácie o výnimkách uvedených v odseku 1, pokiaľ ide o sumu, ktorá sa má vykázat do 31. decembra predchádzajúceho rozpočtového roka.

Článok 66

Postup rušenia viazanosti

1. Komisia včas informuje riadiaci orgán, vždy keď existuje riziko zrušenia viazanosti podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 236/2014.
2. Na základe informácií doručených k 15. februáru Komisia informuje riadiaci orgán o sume zrušenia viazanosti, ktorá vyplýva z týchto informácií.
3. Riadiaci orgán má dva mesiace na odsúhlasenie sumy, ktorá je predmetom zrušenia viazanosti, alebo na predloženie svojich pripomienok.
4. Riadiaci orgán predloží Komisii do 30. júna revidovaný finančný plán, v ktorom zohľadní vplyv zníženej sumy podpory na tematické ciele alebo technickú pomoc v rámci programu na príslušný rozpočtový rok. Ak takýto plán nepredloží, Komisia zreviduje finančný plán tým, že zníži príspevok Únie na príslušný rozpočtový rok. Zníženie ovplyvní tematické ciele a technickú pomoc proporcionálne.
5. Komisia zmení rozhodnutie, ktorým sa prijíma program.

Článok 67

Používanie eura

1. Výdavky vzniknuté v inej mene, než je euro, prepočíta riadiaci orgán a prijímateľ na eurá, pričom na prepočet použijú mesačný účtovný výmenný kurz Komisie platný buď:
 - a) v mesiaci, počas ktorého výdavky vznikli;
 - b) v mesiaci, počas ktorého sa výdavky predložili na preskúmanie v súlade s článkom 32 ods. 1;
 - c) alebo v mesiaci, počas ktorého sa výdavky oznámili hlavnému prijímateľovi.
2. Zvolená metóda sa stanoví v programe a uplatňuje sa počas obdobia trvania programu. Na technickú pomoc a projekty sa môžu uplatňovať rozdielne metódy.

KAPITOLA 2

Predkladanie a schvaľovanie účtovnej závierky

Článok 68

Predkladanie účtovnej závierky

1. Účtovnú závierku programu vypracúva riadiaci orgán. Účtovná závierka je samostatná a oddelená a evidujú sa v nej iba operácie týkajúce sa programu. Spravuje sa takým spôsobom, aby umožňovala analytické monitorovanie programu podľa priorit a technickej pomoci.
2. Riadiaci orgán predloží vo svojej výročnej správe do 15. februára Komisii tieto finančné informácie:
 - a) účtovnú závierku za predchádzajúci účtovný rok;
 - b) vyhlásenie hospodáriaceho subjektu podpísané zástupcom riadiaceho orgánu, v ktorom sa potvrdzuje, že:
 - i) tieto informácie sú riadne predložené, úplné a presné;
 - ii) výdavky boli použité na ich plánovaný účel;
 - iii) zavedené systémy kontroly poskytujú potrebné záruky, pokiaľ ide o zákonnosť príslušných operácií;
 - c) ročný súhrn kontrol, ktoré vykonal riadiaci orgán, vrátane analýzy povahy a rozsahu zistených chýb a nedostatkov v systémoch, ako aj prijatých alebo plánovaných nápravných opatrení;
 - d) audítorské stanovisko k ročnej účtovnej závierke;
 - e) výročnú audítorskú správu vypracovanú orgánom auditu, ktorá poskytuje súhrn vykonaných auditov vrátane analýzy povahy a rozsahu zistených chýb a nedostatkov na úrovni systému a projektov, ako aj prijatých alebo plánovaných nápravných opatrení;
 - f) odhad vzniknutých nákladov od 1. júla do 31. decembra predchádzajúceho roku;
 - g) zoznam projektov ukončených počas účtovného roka.
3. Účtovná závierka uvedená v odseku 2 písm. a) sa predloží pre každý program a na úrovni každej z priorit a technickej pomoci obsahuje:
 - a) výdavky vynaložené a uhradené riadiacim orgánom a ním zarobené a prijaté príjmy;
 - b) sumy, od vymáhania ktorých sa upustilo, a sumy vymožené počas účtovného roka, sumy, ktoré sa majú vymôcť na konci účtovného roka, a nevymožiteľné sumy;
4. V audítorskom stanovisku uvedenom v odseku 2 písm. d) sa stanoví, či účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz, či sú súvisiace transakcie zákonné a správne a či riadne zavedené systémy kontroly fungujú. V stanovisku sa tiež uvedie, či zistenia auditu spochybňujú tvrdenia uvedené vo vyhlásení hospodáriaceho subjektu uvedenom v odseku 2 písm. b).

Článok 69

Schvaľovanie účtovnej závierky

1. Komisia preskúma účtovnú závierku a informuje riadiaci orgán do 31. mája roku, ktorý nasleduje po konci účtovného roka o tom, či súhlasí s tým, že účtovná závierka je úplná, presná a pravdivá.
2. Na základe oprávnených vzniknutých výdavkov tak, ako sú potvrdené v audítorskom stanovisku uvedenom v článku 68 ods. 2 písm. d), Komisia zúčtuje predbežné financovanie.
3. Schválením účtovnej závierky nie sú dotknuté žiadne následné finančné opravy v súlade s článkom 72.

Článok 70

Obdobie uchovávania záznamov

1. Riadiaci orgán a prijímatelia uchovávajú všetky dokumenty týkajúce sa programu alebo projektu počas piatich rokov od dátumu, keď bol programu vyplatený zostatok. Predovšetkým uchovávajú správy, podkladové//podporné dokumenty, ako aj účtovné závierky, účtovné doklady a akékoľvek ďalšie dokumenty týkajúce sa financovania programu (vrátane všetkých dokumentov týkajúcich sa zadávania zákaziek) a projektov.
2. Bez toho aby bol dotknutý odsek 1 sa uchovávajú záznamy týkajúce sa auditov, odvolaní, sporov alebo presadzovania nárokov vyplývajúcich z programu alebo projektu, kým tieto audity, odvolania, spory alebo nároky nie sú ukončené.

KAPITOLA 3

Finančné opravy a vymáhanie

Oddiel 1

Finančné opravy

Článok 71

Finančné opravy vykonávané riadiacim orgánom

1. Za predchádzanie nezrovnalostiam, ich vyšetovanie a za uskutočňovanie požadovaných finančných opráv a vymáhanie platieb zodpovedá v prvom rade riadiaci orgán. V prípade systémovej nezrovnalosti riadiaci orgán rozšíri svoje vyšetovanie na všetky operácie, ktoré by mohli byť ovplyvnené.

Riadiaci orgán vykonáva finančné opravy požadované v súvislosti s individuálnymi alebo systémovými nezrovnalosťami zistenými v projektoch, technickej pomoci alebo programe. Finančné opravy pozostávajú zo zrušenia celého príspevku Únie na projekt alebo technickú pomoc alebo jeho časti. Riadiaci orgán vezme do úvahy povahu a závažnosť nezrovnalostí a finančnú stratu a vykoná primeranú finančnú opravu. Riadiaci orgán zaznamenáva finančné opravy v ročnej účtovnej závierke za príslušný účtovný rok, v ktorom sa rozhodlo o zrušení.

2. Príspevok Únie zrušený v súlade s odsekom 1 možno opätovne použiť v rámci príslušného programu za podmienok uvedených v odseku 3.
3. Príspevok zrušený v súlade s odsekom 1 nemožno opätovne použiť na žiadny projekt, ktorý bol predmetom finančnej opravy, alebo v prípade, že sa finančná oprava uskutočnila z dôvodu systémovej nezrovnalosti, a na žiadny projekt, ktorý bol ovplyvnený danou systémovou nezrovnalosťou.

Článok 72

Finančné opravy vykonávané Komisiou

1. Komisia uskutočňuje finančné opravy prostredníctvom zrušenia celého príspevku Únie na program alebo jeho časti a vymáhaním tohto príspevku od riadiaceho orgánu s cieľom vylúčiť financovanie tých výdavkov z prostriedkov Únie, ktoré porušujú uplatniteľné právne predpisy alebo výdavkov súvisiacich s nedostatkami v systémoch riadenia a kontroly programu, ktoré zistila Komisia alebo Európsky dvor audítorov.
2. Porušenie uplatniteľného práva vedie k finančnej oprave len v súvislosti s výdavkami, ktoré boli vykázané Komisii, a len vtedy, ak je splnená jedna z týchto podmienok:
 - a) porušenie ovplyvnilo výber projektu alebo zákazky týkajúcej sa technickej pomoci alebo v prípadoch, keď existuje závažné riziko, že porušenie malo takýto vplyv, aj keď to vzhľadom na povahu porušenia nie je možné dokázať;
 - b) porušenie ovplyvnilo výšku výdavkov vykázaných v rámci programu alebo v prípadoch, keď existuje závažné riziko, že porušenie malo takýto vplyv, aj keď vzhľadom na povahu porušenia nie je možné kvantifikovať jeho finančné účinky.

3. Komisia vykoná finančné opravy najmä, ak po vykonaní potrebného preskúmania vyvodzuje niektorý z týchto záverov:

- a) v systémoch riadenia a kontroly programu existujú závažné nedostatky, ktoré ohrozili už vyplatený príspevok Únie;
- b) riadiaci orgán si pred začatím postupu finančnej opravy podľa tohto odseku neplnil svoje povinnosti podľa článku 71;
- c) výdavky vykázané vo výročnej alebo záverečnej správe sú neregulárne a riadiaci orgán ich pred začatím postupu finančnej opravy podľa tohto odseku neopravil.

Komisia vychádza pri finančných opravách z jednotlivých prípadov zistených nezrovnalostí a zohľadňuje, či je povaha nezrovnalosti systémová. Ak nie je možné presne určiť sumu neregulárnych výdavkov, Komisia uplatní paušálnu sadzbu alebo extrapolovanú finančnú opravu.

4. Komisia pri rozhodovaní o výške finančnej opravy podľa odseku 3 dodržiava zásadu proporcionality tým, že zohľadní povahu a závažnosť nezrovnalosti a rozsah a finančné dôsledky nedostatkov v systémoch riadenia a kontroly zistených v programe.

5. Keď Komisia vo svojom stanovisku vychádza zo správ iných audítorov než audítorov svojich útvarov, vyvodí vlastné závery o finančných dôsledkoch po vypočutí riadiaceho orgánu a audítorov.

6. Ukončením programu nie je dotknuté právo Komisie vykonať v neskoršom štádiu finančné opravy vo vzťahu k riadiacemu orgánu.

7. Kritériá na stanovenie úrovne finančnej opravy, ktorá sa má uplatniť, a kritériá použitia paušálnej sadzby alebo extrapolovanej finančnej opravy sú kritériá prijaté v súlade s nariadením (EÚ) č. 1303/2013 ⁽¹⁾, najmä s jeho článkom 144, ako aj kritériá obsiahnuté v rozhodnutí Komisie z 19. decembra 2013 ⁽²⁾.

Článok 73

Konanie

1. Pred prijatím rozhodnutia o finančnej oprave informuje Komisia riadiaci orgán o predbežných záveroch svojho preskúmania a požiada riadiaci orgán, aby do dvoch mesiacov predložil svoje pripomienky.

2. Ak Komisia navrhne finančnú opravu na základe extrapolácie alebo paušálnej sadzby, riadiaci orgán dostane príležitosť preukázať prostredníctvom preskúmania príslušnej dokumentácie, že skutočný rozsah nezrovnalosti bol menší ako podľa hodnotenia Komisie. Po dohode s Komisiou môže riadiaci orgán obmedziť rozsah tohto preskúmania na primeraný podiel alebo vzorku príslušnej dokumentácie. Okrem riadne odôvodnených prípadov, čas povolený na uvedené preskúmanie nepresiahne ďalšiu lehotu dvoch mesiacov po uplynutí dvojmesačnej lehoty uvedenej v odseku 1.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Rozhodnutie Komisie z 19. decembra 2013 o stanovení a schválení usmernení o určení finančných opráv, ktoré má Komisia uplatňovať na výdavky financované Úniou v rámci zdieľaného hospodárenia pri nedodržaní pravidiel verejného obstarávania [C(2013) 9527].

3. Komisia zohľadní akékoľvek dôkazy predložené riadiacim orgánom v lehotách stanovených v odsekoch 1 a 2.
4. Ak riadiaci orgán neprijme predbežné závery Komisie, Komisia ho pozve na vypočutie s cieľom zabezpečiť dostupnosť všetkých relevantných informácií a pripomienok, ktoré potrebuje na vyvodenie svojich záverov o uplatňovaní finančných opráv.
5. V prípade dohody a bez toho, aby bol dotknutý odsek 6, môže riadiaci orgán opätovne použiť zrušený príspevok na príslušný program v súlade s článkom 71 ods. 2
6. S cieľom uplatniť finančné opravy prijme Komisia rozhodnutie do šiestich mesiacov od dátumu vypočutia alebo od dátumu prijatia dodatočných informácií, ak riadiaci orgán po vypočutí súhlasí s predložením takýchto dodatočných informácií. Komisia zohľadní všetky informácie a pripomienky predložené v priebehu konania. Ak sa vypočutie neuskutoční, šesťmesačné obdobie začne plynúť dva mesiace od dátumu pozývacieho listu na vypočutie, ktorý poslala Komisia.
7. Ak Komisia alebo Európsky dvor audítorov zistia nezrovnalosti preukazujúce závažné nedostatky v účinnom fungovaní systémov riadenia a kontroly, výslednou finančnou opravou bude zníženie príspevku Únie.

Prvý pododsek sa neuplatní v prípade závažných nedostatkov v účinnom fungovaní systémov riadenia a kontroly, ktoré pred dátumom ich zistenia zo strany Komisie alebo Európskeho dvora audítorov:

- a) boli zistené vo vyhlásení hospodáriaceho subjektu, výročnej kontrolnej správe alebo v audítorskom stanovisku predložených Komisii v súlade s článkom 68 alebo v iných audítorských správach orgánu auditu predložených Komisii a ak sa prijímú príslušné opatrenia, alebo
- b) boli predmetom náležitých nápravných opatrení zo strany riadiaceho orgánu.

Posúdenie závažných nedostatkov v účinnom fungovaní systému riadenia a kontroly vychádza z uplatniteľného práva v čase, keď boli predložené príslušné vyhlásenia hospodáriaceho subjektu, výročné kontrolné správy a audítorské stanoviská.

Pri rozhodovaní o finančnej oprave Komisia:

- a) dodržiava zásadu proporcionality tým, že zohľadní povahu a závažnosť závažných nedostatkov v účinnom fungovaní systému riadenia a kontroly a ich finančné dôsledky pre rozpočet Únie;
- b) na účely uplatňovania paušálnej sadzby alebo extrapolovanej opravy vylúči neregulárne výdavky, ktoré predtým zistil riadiaci orgán a ktoré boli predmetom úpravy v účtoch, ako aj výdavky, ktoré podliehajú prebiehajúcemu posúdeniu ich zákonnosti a správnosti;
- c) zohľadní paušálnu sadzbu alebo extrapolované opravy, ktoré v súvislosti s výdavkami vykonal riadiaci orgán z dôvodov iných závažných nedostatkov zistených riadiacim orgánom pri určovaní reziduálneho rizika pre rozpočet Únie.

Oddiel 2

Vymáhanie

Článok 74

Finančná zodpovednosť a vymáhanie

1. Riadiaci orgán je zodpovedný za vymáhanie neoprávnene vyplatených súm.
2. Ak sa vymáhanie týka porušenia zákonných povinností zo strany riadiaceho orgánu vyplývajúcich z tohto nariadenia a nariadenia (ES, Euratom) č. 966/2012, riadiaci orgán je zodpovedný za vrátenie príslušných súm Komisii.

3. Ak sa vymáhanie týka systémových nedostatkov v systémoch riadenia a kontroly programu, riadiaci orgán je zodpovedný za vrátenie príslušných súm Komisii v súlade s rozdelením záväzkov medzi zúčastnené krajiny, ako sa ustanovuje v programe.
4. Ak sa vymáhanie týka pohľadávky voči prijímateľovi so sídlom v členskom štáte a riadiaci orgán nie je schopný vymôcť dlh, členský štát, v ktorom má prijímateľ sídlo, zaplatí dlžnú sumu riadiacemu orgánu a vyžiada si ju od prijímateľa.
5. Ak sa vymáhanie týka pohľadávky voči prijímateľovi so sídlom v partnerskej krajine cezhraničnej spolupráce a riadiaci orgán nie je schopný vymôcť dlh, partnerská krajina cezhraničnej spolupráce, v ktorej má príjemca sídlo, má takú mieru zodpovednosti, ako sa stanovuje v príslušných dohodách o financovaní uvedených v článkoch 8 a 9.

Článok 75

Vrátenie platieb riadiacemu orgánu

1. Riadiaci orgán vymáha od hlavného prijímateľa neoprávnene vyplatené sumy spolu s prípadnými úrokmi z omeškania. Príslušní prijímatelia vrátia hlavnému prijímateľovi neoprávnene vyplatené sumy v súlade s dohodou o partnerstve, ktorú medzi sebou podpísali. Ak sa hlavnému prijímateľovi nepodarí zabezpečiť vrátenie platby od príslušného prijímateľa, riadiaci orgán tomuto prijímateľovi oficiálne oznámi, aby vrátil príslušné sumy hlavnému prijímateľovi. Ak príslušný prijímateľ nevráti danú platbu, riadiaci orgán požiada zúčastnenú krajinu, v ktorej má príslušný prijímateľ sídlo, o vrátenie neoprávnene vyplatených súm v súlade s článkom 74 ods. 2 až 5.
2. Riadiaci orgán za podpory zúčastnených krajín postupuje s náležitou starostlivosťou s cieľom zabezpečiť uhradenie príkazov na vymáhanie. Riadiaci orgán predovšetkým zabezpečí, že je pohľadávka istá, splatná a má pevne stanovenú výšku. Ak riadiaci orgán zamýšľa vzdať sa vymáhania stanovenej pohľadávky, zabezpečí, aby tento akt bol v súlade s pravidlami a so zásadou riadneho finančného hospodárenia a proporcionality. Rozhodnutie o vzdaní sa je potrebné vopred predložiť spoločnému monitorovaciemu výboru na schválenie.
3. Riadiaci orgán informuje Komisiu o všetkých opatreniach prijatých na vymáhanie dlžných súm. Komisia môže kedykoľvek prevziať úlohu vymáhania týchto súm buď priamo od prijímateľa alebo od príslušnej zúčastnenej krajiny.
4. Spisy presunuté na zúčastnenú krajinu alebo Komisiu obsahujú všetky dokumenty potrebné na vymáhanie, ako aj doklady o opatreniach prijatých riadiacim orgánom na vymáhanie dlžných súm.
5. Zmluvy uzatvorené riadiacim orgánom obsahujú doložku, ktorá Komisii alebo zúčastnenej krajine, v ktorej má prijímateľ sídlo, umožňuje vymáhať všetky sumy splatné riadiacemu orgánu, ktoré riadiaci orgán nebol schopný sám vymôcť.

Článok 76

Vrátenie platieb Komisii

1. Vrátenie akékoľvek sumy Komisii sa uskutoční pred dňom splatnosti uvedeným v príkaze na vymáhanie. Dátum splatnosti sa stanoví ako 45 dní od dátumu vydania oznámenia o dlhu.
2. Akékoľvek omeškanie pri vrátení platby má za následok vznik úroku z dôvodu oneskorenej platby, ktorý začína dátumom splatnosti a končí dňom skutočnej úhrady. Sadzba takéhoto úroku je o tri a pol percentuálneho bodu vyššia ako sadzba, ktorú uplatňuje Európska centrálna banka pri svojich hlavných nefinančných operáciách v prvý pracovný deň mesiaca, na ktorý prípadne dátum splatnosti. Sumy, ktoré sa majú vrátiť, možno kompenzovať akýmkoľvek sumami splatnými prijímateľovi alebo zúčastnenej krajine. Týmto nie je dotknuté právo strán dohodnúť sa na platbách vo forme splátok.

HLAVA IX

PODÁVANIE SPRÁV, MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Článok 77

Výročné správy riadiaceho orgánu

1. Riadiaci orgán podá do 15. februára Komisii výročnú správu, ktorú schválil spoločný monitorovací výbor. Táto výročná správa obsahuje jednu technickú a jednu finančnú časť a týka sa predchádzajúceho účtovného roku.
2. Technická časť opisuje:
 - a) pokrok dosiahnutý v rámci vykonávania programu a jeho priorit;
 - b) podrobný zoznam podpísaných zmlúv, ako aj zoznam vybraných projektov, na ktoré zatiaľ nie sú uzavreté zmluvy, vrátane rezervných zoznamov;
 - c) vykonávané činnosti technickej pomoci;
 - d) prijaté opatrenia v oblasti monitorovania a hodnotenia projektov, ich výsledky a prijaté opatrenia na účely nápravy zistených problémov;
 - e) realizované informačné a komunikačné činnosti.
3. Finančná časť sa vypracuje v súlade s článkom 68 ods. 2.
4. Okrem toho výročná správa obsahuje odhad činností, ktoré sa majú vykonávať počas nasledujúceho účtovného roka. Správa zahŕňa:
 - a) aktualizovanú stratégiu auditu;
 - b) pracovný program, finančný plán a plánované využitie technickej pomoci;
 - c) ročný plán monitorovania a hodnotenia v súlade s článkom 78 ods. 2;
 - d) ročný informačný a komunikačný plán v súlade s článkom 79 ods. 4.
5. Riadiaci orgán podá do 30. septembra 2024 Komisii záverečnú správu schválenú spoločným monitorovacím výborom. Táto záverečná správa obsahuje *mutatis mutandis* informácie požadované v odsekoch 2 a 3 za posledný účtovný rok a na celé obdobie trvania programu.

Článok 78

Monitorovanie a hodnotenie

1. Monitorovanie a hodnotenie programov sa zameriava na zlepšenie kvality ich koncepcie a vykonávania, ako aj na posúdenie a zlepšenie ich súladu, účinnosti, efektívnosti a vplyvu. Zistenia monitorovania a hodnotenia sa zohľadnia počas cyklu programovania a vykonávania.
2. Orientačný plán monitorovania a hodnotenia sa zahrnie do programu na celé obdobie jeho trvania. V rámci každého programu sa následne vypracúva ročný plán monitorovania a hodnotenia, ktorý bude vykonávať riadiaci orgán v súlade s usmerneniami Komisie a metodikou hodnotenia. Ročný plán sa predkladá Komisii najneskôr do 15. februára.
3. Okrem každodenného monitorovania vykonáva riadiaci orgán monitorovanie programov a projektov zamerané na výsledky.
4. Komisia má prístup ku všetkým monitorovacím a hodnotiacim správam.

5. Komisia môže kedykoľvek začať hodnotenie alebo monitorovanie programu alebo jeho časti. Výsledky týchto úkonov, ktoré sú oznámené spoločnému monitorovaciemu výboru a riadiacemu orgánu programu, môžu viesť k úpravám programu.

HLAVA X

ZVIDITEĽNENIE

Článok 79

Zviditeľnenie

1. Zodpovednosť za zabezpečenie podávania príslušných informácií verejnosti nesie riadiaci orgán aj prijímatelia.
2. Riadiaci orgán a prijímatelia zabezpečia primeranú viditeľnosť príspevku Únie na programy a projekty s cieľom posilniť verejné povedomie o činnosti Únie a vytvoriť jednotný obraz o podpore Únie vo všetkých zúčastnených krajinách.
3. Riadiaci orgán zabezpečí, aby bola jeho stratégia zviditeľnenia, ako aj opatrenia súvisiace so zviditeľnením vykonávané prijímateľmi v súlade s usmerneniami Komisie.
4. Do programu sa zahrnie komunikačná stratégia na celé obdobie trvania programu, ako aj orientačný informačný a komunikačný plán na prvý rok vrátane opatrení súvisiacich so zviditeľnením. V rámci každého programu sa následne vypracuje ročný informačný a komunikačný plán, ktorý bude vykonávať riadiaci orgán. Tento plán sa Komisii predkladá najneskôr do 15. februára.

TRETIA ČASŤ

OSOBITNÉ USTANOVENIA

HLAVA I

NEPRIAME HOSPODÁRENIE S MEDZINÁRODNÝMI ORGANIZÁCIAMI

Článok 80

Medzinárodné organizácie ako riadiaci orgán

1. Zúčastnené krajiny môžu navrhnúť, aby program riadila medzinárodná organizácia.
2. Ako riadiaci orgán možno navrhnúť iba medzinárodné organizácie v zmysle článku 43 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 1268/2012.
3. Medzinárodná organizácia spĺňa požiadavky stanovené v článku 60 nariadenia (EÚ) č. 966/2012.
4. Pred tým, ako Komisia prijme program, získa dôkazy o splnení požiadaviek stanovených v odseku 3.

Článok 81

Pravidlá uplatniteľné na programy riadené medzinárodnou organizáciou

1. Komisia a medzinárodná organizácia uzavrujú dohodu, v ktorej uvedú podrobné dojednania vzťahujúce sa na program. V prípade, že sa prostredníctvom programu poskytuje príspevok na finančný nástroj podľa článku 42, dodržiavajú sa podmienky a požiadavky na podávanie správ stanovené v článku 140 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012.
2. Ustanovenia obsiahnuté v druhej časti sa uplatňujú na programy riadené medzinárodnou organizáciou, pokiaľ sa v dohode uvedenej v odseku 1 nestanovuje inak.

HLAVA II

NEPRIAME HOSPODÁRENIE S PARTNERSKOU KRAJINOU CEZHRAŇICNEJ SPOLUPRÁCE

Článok 82

Partnerské krajiny cezhraničnej spolupráce ako riadiaci orgán

1. Zúčastnené krajiny môžu navrhnúť, aby program riadila partnerská krajina cezhraničnej spolupráce.
2. Povaha úloh zverených vymenovanej partnerskej krajine cezhraničnej spolupráce sa stanoví v dohode podpísanej Komisiou a partnerskou krajinou cezhraničnej spolupráce podľa ustanovení o nepriamom hospodárení obsiahnutých v nariadení (EÚ, Euratom) č. 966/2012 a delegovanom nariadení (EÚ) č. 1268/2012.
3. V dohode uvedenej v odseku 2 sa podrobne opíšu dojednania, ktoré sa vzťahujú na program. Stanoví sa v nej predovšetkým to, ktoré ustanovenia druhej časti sa uplatňujú, a to vzhľadom na povahu úloh zverených riadiacemu orgánu, ako aj na príslušné sumy.

ŠTVRTÁ ČASŤ

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 83

Prechodné ustanovenia

Nariadenie Komisie (ES) č. 951/2007 ⁽¹⁾ sa naďalej uplatňuje na právne akty a záväzky, ktorými sa plní rozpočet na roky predchádzajúce roku 2014.

Článok 84

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2014.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 18. augusta 2014

Za Komisiu

predseda

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 951/2007 z 9. augusta 2007, ktorým sa stanovujú pravidlá vykonávania programov cezhraničnej spolupráce financovaných v rámci nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1638/2006, ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia zriaďujúce nástroj európskeho susedstva a partnerstva (Ú. v. EÚ L 210, 10.8.2007, s. 10).

PRÍLOHA

Kritériá určenia riadiaceho orgánu

Postup určenia je založený na týchto zložkách vnútornej kontroly:

1. Prostredie vnútornej kontroly

- i) Organizačná štruktúra zahŕňajúca funkcie riadiaceho orgánu a rozdelenie funkcií medzi jednotlivými subjektmi a v rámci nich, ako je opísané v druhej časti hlavy IV kapitole 2, ktorá zabezpečí dodržiavanie zásady oddelenia funkcií tam, kde je to vhodné.
- ii) V prípade delegovania úloh na sprostredkovateľské orgány: rámec, ktorým sa zaistí vymedzenie ich príslušných zodpovedností a povinností, overovanie ich kapacít na vykonávanie delegovaných úloh a existencia postupov podávania správ.
- iii) Postupy podávania správ a monitorovania zamerané na predchádzanie nezrovnalostiam, ich odhaľovanie a nápravu a na vymáhanie neoprávnene vyplatených súm.
- iv) Plán na pridelenie vhodných ľudských zdrojov s potrebnými zručnosťami na rôznych úrovniach a pre rôzne funkcie v danej organizácii.

2. Riadenie rizika

Zohľadňujúc zásadu proporcionality musí byť zavedený systém, ktorým sa zaistí aspoň raz ročne, a najmä v prípade významných zmien činností, vykonávanie primeraného riadenia rizika.

3. Činnosti riadenia a kontroly

- i) Postupy výberu projektov, ktorými sa zaistí dodržiavanie zásad transparentnosti, rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie, objektívnosti a spravodlivej hospodárskej súťaže. V záujme dodržiavania týchto zásad:
 - a) sa projekty vyberajú a zadávajú na základe vopred oznámených podmienok účasti a kritérií na vyhodnotenie návrhov, ktoré sú vymedzené v hodnotiacej tabuľke. Podmienky účasti slúžia na posúdenie schopností žiadateľa dokončiť navrhované opatrenie alebo pracovný program. Kritériá na vyhodnotenie návrhov sa používajú na posúdenie kvality navrhovaných projektov na základe stanovených cieľov a priorit;
 - b) granty podliehajú pravidlám o zverejnení *ex ante* a *ex post*;
 - c) žiadatelia musia byť o výsledkoch hodnotenia písomne informovaní. Ak požadovaný grant nie je udelený, riadiaci orgán uvedie dôvody zamietnutia žiadosti s odkazom na tie podmienky účasti a kritériá na vyhodnotenie návrhov, ktoré žiadateľ nespĺňa;
 - d) je potrebné zabrániť akémukoľvek konfliktu záujmov;
 - e) na všetkých žiadateľov sa uplatňujú rovnaké pravidlá a podmienky.
- ii) Postupy riadenia zmlúv.
- iii) Postupy na overovanie vrátane správnych overovaní, pokiaľ ide o všetky žiadosti prijímateľov o platbu, ako aj overovania projektov na mieste.
- iv) Postupy na spracúvanie a povoľovanie platieb.
- v) Postupy na zavedenie systému na zber, zaznamenávanie a uchovávanie elektronických údajov o každom projekte a na zabezpečenie toho, aby informačné systémy boli v súlade s medzinárodne uznávanými normami.
- vi) Postupy stanovené riadiacim orgánom s cieľom zabezpečiť, aby prijímatelia viedli buď samostatný účtovný systém, alebo mali vhodné kódové označenie účtov pre všetky transakcie súvisiace s projektom.

- vii) Postupy na zavedenie účinných a primeraných opatrení proti podvodom.
- viii) Postupy na zostavenie účtov a zabezpečenie ich vernosti, úplnosti a presnosti, ako aj skutočnosti, že výdavky sú v súlade s uplatniteľnými pravidlami
- ix) Postupy na zabezpečenie vhodného audítorského záznamu (audit trail) a systému archivovania.
- x) Postupy na vypracovanie vyhlásenia hospodáriaceho subjektu o vierohodnosti, správy o uskutočnených kontrolách a zistených nedostatkoch a ročného súhrnu záverečných auditov a kontrol;
- xi) V prípade delegovania úloh na sprostredkovateľské orgány by kritériá určenia mali zahŕňať posúdenie zavedených postupov s cieľom zistiť, aby riadiaci orgán overil kapacitu sprostredkovateľských orgánov na vykonávanie delegovaných úloh a na monitorovanie riadneho vykonávania týchto úloh.

4. Informácie a komunikácia

- i) Riadiaci orgán získava, vytvára alebo používa príslušné informácie s cieľom podporovať fungovanie iných zložiek vnútornej kontroly.
- ii) Riadiaci orgán interne šíri informácie, medzi ktoré patria ciele a zodpovednosti vnútornej kontroly potrebné na podporu fungovania iných zložiek vnútornej kontroly.
- iii) Riadiaci orgán komunikuje s externými stranami o záležitostiach, ktoré majú dosah na fungovania iných zložiek vnútornej kontroly.

5. Monitorovanie

Zdokumentované postupy, overovania a hodnotenia vykonávané s cieľom zistiť, či sú jednotlivé zložky vnútornej kontroly zavedené a či fungujú.
